

Hirdessétek a nemzetek közt:
„Király az Űr!”
Megerősítette a föld kerekességét,
hogy ne ingadozzék,
s igazságosan ítéli a népeket.
Zsolt 95,10

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXX. évf. 45. • (3976.)
2024. november 10. • Ára 420 Ft

A gyógyulás forrásai: imádság és megbocsátás

Beszélgetés az aranymisés Mészáros Domonkossal



Fotó: Lambert Attila

A Szent Domonkos-rend magyar tartományi vikáriátusának tagját, Mészáros Domonkost és tíz paptestvérét ötven évvel ezelőtt, 1974. június 23-án a váci székes-egyházban szentelte pappá Bánk József megyéspüspök. Domonkos atya idén június 23-án mutatta be hálaadó aranymiséjét a Szent Júdás Tádé apostolról elnevezett soproni domonkos templomban. Budapesten, az EWTN katolikus televízió józsefvárosi stúdiójában beszélgettünk vele.

– Kérem, meséljen a gyermekkoráról! Vallásos családban nőtt fel?

– Hódmezővásárhelyen születtem 1951. április 21-én, ötödik, legkisebb gyermekként. Édesanyám óvónő volt, negyvennégy évesen szült engem, nagyon hálás vagyok neki ezért. Gyakran mondogatta, hogy nagy öröm volt számára a születésem. Amikor nem tudott elhelyezkedni óvónőként, akkor sokáig varrónőként dolgozott. Először Léván kapott óvónői állást, majd Kistarcsán, onnan Székkutasra került, s ott óvodát alapított, ami ma az ő nevét viseli. A

család 1950-ben került Vásárhelyre, szolgálati lakásba. Rengeteg gyerek között nőttem fel. Azóta is nagyon szeretem a gyerekeket, nem zavar, ha a templomban hangoskodnak, mert hozzátartoznak az életünkhöz. Gyermekkorunkban kifejezetten szerettük a diafilmeket, többek között a Gulliverről szóló történeteket. Erzsi nővérem olvasta a szövegeket, mi meg a bátyámmal, Antallal hallgattuk. Szegényen éltünk, de élményekben gazdag volt a gyermekkorom. A keresztanyám a világ-háborúban elvesztette a férjét és a fiát, mégis rengeteget segített, foglalkozott velünk. Ő gondoskodott arról is, hogy a templomban mindig legyen virág. A papok karingeire, albáira hímzéseket készített.

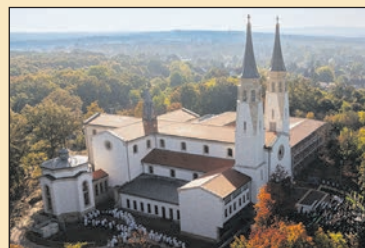
– Édesapjának mi volt a foglalkozása?

– Ő vasmunkásként dolgozott. Épített egy Siemens-rendszerű vaskohót; vasat, bronzot, alumíniumot öntött, kész alkatrészeket adott el. Nagyon jól megélhetett volna ebből az egész család, de a kommunisták bezúzták édesapám kohóját, mondván, hogy az kapitalista maradvány, amit fel kell számolni.

(Folytatás a 9. oldalon)



Előkészület Bódi Mária
Magdolna boldoggá avatására
3. oldal



Felszentelték a gödöllői
premontrei apátsági templomot
5. oldal



A szinódus második
ülésszakának
záródokumentumáról
11. oldal



Jubileumokra készülve

Debrecenben ülésezett
a görögkatolikus Hierarchák Tanácsa

A Görögkatolikus Metropóliai Hivatalban október 30-án tartotta őszi ülését a Hierarchák Tanácsa, mely a Magyarországi Sajátjogú Metropolitai Egyház legfőbb döntéshozó testülete. A Debrecenben működő érseki hivatalban közös imaórával indult a nap.

A tanács tagjai a magyar görögkatolikus főpásztorok: Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita, Orosz Atanáz, a Miskolci Egyházmegye megyéspüspöke, Szocska A. Ábel, a Nyíregyházi Egyházmegye főpásztora és Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyéspüspök. Keresztes Szilárd egészségi állapota miatt nem tudott jelen lenni a találkozón, de a főpásztorok közösen felhívták telefonon, így kívántak

neki mihamarabbi felépülést, illetve imáit kérték a tanács ülésére. Ezúttal is jelen volt az Apostoli Nunciatúra nevében Michael Wallace Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa (képünkön). A találkozón elsődleges téma volt Kocsis Fülöp metropolita szinódusi beszámolója, illetve Claudio Gugerotti bíboros magyarországi látogatása.

Jövőre több jubileumot is ünnepel a Görögkatolikus Egyház: 10 éves a Görögkatolikus Metropólia és az egyházmegye, illetve 75 éves a Görögkatolikus Papnevelő Intézet. E kiemelt jelentőségű programok mellett szó esett a 2025-ös szentévről, illetve a magyar és a szlovák Hierarchák Tanácsának találkozásáról is.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi
Főegyházmegye

A meseolvasás a gyermekek életében

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola konferenciája

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola (AVKF) Martonvásár önkormányzatával együttműködve október 14–15-én rendezte meg a IX. Kisgyermeknevelési Konferenciát (Brunsztvíz Teréz Szakmai Napok), amelynek fókuszában idén a gyermekkönyvek, a kortárs gyermekirodalom, a családok könyvokultúrához fűződő viszonya állt.

Bár a digitális eszközök egyre nagyobb szerepet kapnak a gyerekek életében, a gyermekkönyvpiac így is virágzik. De mi alapján érdemes könyvet választani? Miért számít, hogy illusztrált mesekönyvet vásárolnak-e a szülők, és hogyan se-

lennek tűnő próbatételekről szóló történetek korszaka 4-5 év körül kezdődik” – mondta a meseolvasás életkori szakaszairól Zóka Katalin főiskolai tanár, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola tanulmányi rektorhelyettese. – Ma már sem a szülők,



gítik a képek a szöveg megértését? Többek között ezekre a kérdésekre kerestek választ a szakemberek az Apor Vilmos Katolikus Főiskola IX. Kisgyermeknevelési Konferenciáján. „A legkisebb gyerekek számára nem a történet a fontos, hanem a szülővel közös élmény, az együttlét – kis túlzással akár a telefonkönyvet is felolvashatnánk nekik. 2-3 éves korban jönnek az éntörténetek, amelyek a gyerek mindennapjait imitálják, míg a kalandokról, leküzdhetet-

sem a szakemberek számára nem kérdés, mennyire fontos a közös meseolvasás, könyvnevezettség és mondókázás. A kutatások bebizonyították: egy-másfél évvel megelőzik az életkoruknak megfelelő fejlődési elvárásokat azok a gyerekek, akiknek rendszeresen olvasnak mesét, szókincsük pedig már az óvoda kezdetén sokszorosa azokénak, akik ritkán találkoznak mesékkel.

(Folytatás a 8. oldalon)

ISSN 0133-1205



2 4 0 4 5

9 770133 120548

A Szentlélek egységet teremt a házasságban is

Október 23-án a Szent Péter téren tartott általános kihallgatáson a Szentatya folytatta a Szentlélekről szóló katekézissorozatát. Tizedik katekizisének témája: „A Lélek Isten ajándéka” – A Szentlélek és a házasság szentsége. A Szentléleknek fontos szerepe van a házasságban: feléleszti „az önátadás képességét”, az „együttlét új örömét”, és állandóan segíti a házaspárt, hogy „mi”-ként éljen.

Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekizisének fordítását közreadjuk.



Kedves testvéreim, jó napot kívánok! A múlt héten elmagyaráztuk, mit vallunk a Szentlélekről a hitvallásban. Az Egyház reflexiója azonban nem állt meg ennél a rövid hitvallásnál, hanem folytatódott mind keleten, mind nyugaton, nagy atyák és tanítók munkásságán keresztül. Ma különösen abból a Szentlélekre vonatkozó tanításból szeretnénk kiemelni néhány részletet, amely a latin hagyományban fejlődött ki, hogy lássuk, miként világítja meg az egész keresztény életet és különösen a házasság szentségét.

Ennek a tanításnak a fő megalkotója Szent Ágoston. Ő dolgozta ki a Szentlélekről szóló tanítást. Abból a kinyilatkoztatásból indul ki, hogy „Isten szeretet” (1Jn 4,8). A szeretet pedig azt feltételezi, hogy van, aki szeret, van, akit szeretnek, és van maga a szeretet, mely összeköti őket. A Szentháromságban az Atya az, aki szeret, ő mindennek a forrása és kezdete; a

Fiú az, akit szeretnek, és a Szentlélek a szeretet, aki egyesíti őket. (Vö. Szent Ágoston: De Trinitate [A Szentháromság], VIII,10,14.) A keresztények Istene tehát „egyetlen” Isten, de nem egyedül élő; az ő egysége közösségben, szeretetben megvalósuló egység. Ennek alapján volt, aki azt javasolta, hogy a Szentlelket ne a Szentháromság egyes szám „harmadik személyének”, hanem „többes szám első személyének” nevezzük. Más szóval, ő a Mi, az Atya és a Fiú isteni Mi-je, a különböző személyek közötti egység köteleke (vö. Heribert Mühlen: Una mystica persona. La Chiesa come il mistero dello Spirito Santo [Az Egyház mint a Szentlélek misztériuma], Città Nuova, Roma, 1968), alapja az Egyház egységének, mely több személyből álló „egyetlen test”.

Mint mondtam, ma különösen arról szeretnék veletek együtt gondolkodni, mit üzen a Szentlélek a családnak. Mi köze lehet a Szentléleknek például a házassághoz? Nagyon sok, talán épp ő a lényeg. Megpróbálom kifejtetni, miért. A keresztény házasság az önátadás szentsége, a férfi és a nő egymásnak való önátadása. Így gondolta el ezt a Teremtő, amikor „a maga képére teremtette az embert (...)” (Ter 1,27). Az emberpár tehát az első és legalapvetőbb megvalósulása annak a szeretetközösségnek, amely a Szentháromság. A házastársaknak is többes szám első személyt, mi-t kellene alkotniuk. Egymással szemközt „én”-ként és „te”-ként kell állniuk, a világ többi részével szemközt pedig, a gyermekeket is beleértve,

„mi”-ként. Milyen jó hallani, amikor egy anya azt mondja gyermekének: „Apád és én...”, ahogy Mária mondta Jézusnak, amikor tizenkét éves korában megtalálták a templomban, amint a törvénytudókat tanította (vö. Lk 2,48), és milyen jó hallani, amikor egy apa azt mondja: „Anyád és én”, mintha egyetlen alany lennének.

Mennyire szükségük van a gyermekeknek erre az egységre – apa és anya együtt –, a szülők egységére, és megnyit szenvednek, ha ez megtörik! Mennyit szenvednek az egymástól elváló szülők gyermekei, mennyit szenvednek! Ahhoz azonban, hogy a házasság megfeleljen ennek a hivatásnak, szüksége van annak támogatására, aki az Adás, sőt a volta-keppen önátadás. Ahol a Szentlélek belép, ott újjászületik az önátadás képessége. Voltak egyházatyák, akik azt mondták, hogy a Szentlélek a Szentháromságban az Atya és a Fiú kölcsönös ajándékaként a közöttük uralkodó öröm oka is, és amikor erről beszéltek, nem féltek a hitvesi élet olyan gesztusainak képét használni, mint a csók és az ölelés. (Vö. Poitiers-i Szent Hilarius: De Trinitate [A Szentháromság], II, 1; Szent Ágoston: De Trinitate [A Szentháromság], VI, 10, 11.)

Senki sem mondja, hogy ez az egység könnyen elérhető cél, legkevésbé a mai világban; de ez a dolgok igazsága, ahogyan a Teremtő kigondolta őket, s ezért a természetükbe van írva. Természetesen könnyebbnek és gyorsabbnak tűnhet homokra építeni, mint sziklára; de Jézus megmondja, mi lesz ennek az eredménye (vö. Mt 7,24–27). Ebben az esetben nincs is szükségünk a példázatra, mert a homokra épített házasságok következményei sajnos mindenki számára láthatók, és főleg a gyermekek isszák meg a levét. A gyerekek megszenvedik szüleik elválását vagy szeretetlenségét! Sok házaspárról meg kell ismételni, amit Mária mondott Jézusnak a galileai Kánában: „Nincs boruk” (Jn 2,3).

A Szentlélek az, aki spirituális szinten folytatja a csodát, amelyet Jézus Kánában tett, nevezetesen, a megszokás vizét az együttlét új örömévé változtatja. Ez nem jámbor képzelgés: a Szentlélek ezt tette sok házasságban, amikor a házasság úgy döntött, hogy segítségül hívják. Nem lenne tehát rossz, ha a jegyesek házasságra való felkészítése során a jogi, pszichológiai és erkölcsi felvilágosítás mellett ez a „lelki” felkészítés is mélyebb volna, az egységet teremtő Szentlélekről. Van egy olasz közmondás, mely arra figyelmeztet, hogy ne avatkozzunk a házások kapcsolatába, szó szerint így hangzik: „Férj és feleség közé ne tedd az ujjad!” Van viszont egy „ujj”, melyet férj és feleség közé kell tenni, és ez Istennek az „ujja”: a Szentlélek!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

A Szenszék október 24-én sajtótájékoztató keretében tette közzé Ferenc pápa Dilexít nos kezdetű negyedik enciklikáját, mely „Jézus Krisztus szívének emberi és isteni szeretetéről” szól. Az enciklika a Szent István Társulat kiadásában, a Pápai Megnyilatkozások sorozatban hamarosan magyarul is megjelenik, a Vatikán honlapján a spayol eredetű kívülről már több fordításban olvasható. A következőkben Alessandro Di Bussolo összefoglalójának 2. részét közöljük.

Az utolsó két fejezetben Ferenc pápa azt a két szempontot emeli ki, amelyeket „a szent szív iránti tiszteletnek együtt kell tartania, hogy továbbra is tápláljon bennünket, és közelebb vigyen az evangéliumhoz: a személyes lelki tapasztalatot, valamint a közösségi és misszionáriusi elkötelezettséget” (91). A negyedik fejezet – Az inni adó szeretet – újraolvassa a Szentírást, és az első keresztényekkel együtt felismeri Krisztust és az ő nyitott oldalát „abban, akit átszúrtak”, benne Isten önmagára utal Zakariás könyvének próféciájában. Ez az átszúrt oldal nyitott forrás a nép számára, hogy oltsa Isten szeretete iránti szomját, „hogy lemossa a bűnt és a tisztátalanságot” (95). Több egyházatya említette „a Jézus oldalán lévő sebet mint a Lélek vizének forrását”, mindenekelőtt Szent Ágoston, aki „utat nyitott a szent szív mint az Úrral való személyes találkozás helye iránti tiszteletnek” (103).

Apránként ez a sebzett oldal – emlékeztet a pápa – „a szív alakját vette fel” (109), és

„Szeretett bennünket” Ferenc pápa enciklikája Jézus szívéről (Az összefoglaló 2. része)

az enciklika felsorol számos női szentet, akik „elbeszélték tapasztalataikat a Krisztussal való találkozásról, melyet az Úr szívének való megpihenés jellemzett” (110). A modern kor hívói közül az enciklika első sorban Szalézi Szent Ferencről beszél, aki a lelki életre vonatkozó javaslatát „két nyílvevő által átszúrt szívvel” ábrázolja, „melyet töviskorona vesz körül” (118).

**Alacoque Szent Margit jele-
nései**

Ez a lelkiség jelentős hatást gyakorolt Alacoque Szent Margitra, aki elmondja, hogyan jelent meg neki Jézus Paray-le-Monialban, 1673 decemberének vége és 1675 júniusa között. A nekünk közvetített üzenet lényege azokkal a szavakkal foglалható össze, amelyeket Szent Margit hallott: „Íme, az a szív, amely annyira szeretete az embereket, és amely mindent odaadva egészen kimerítette és felemésztette magát, hogy tanúságot tegyen nekik szeretetéről” (121).

Lisieux-i Szent Teréz, Loyolai Szent Ignác és Szent Fausztina Kowalska

Lisieux-i Szent Terézzel a dokumentum felidézi, hogy számára Jézus „az, akinek szíve az enyém egy ütemre dobogott” (134), valamint utal a nővérehez, Mária nővérehez írt leveleire, amelyek segítenek abban, hogy a szent szív iránti tisztelet ne valami „fájdalmas

aspektusra” összpontosuljon, és aki bűneiért vezekelni kíván, elsősorban ne áldozatokban gondolkodjon, hanem a bizalomra támaszkodjon, mely „a Krisztus szívének tetsző legjobb áldozat” (138). A jezsuita pápa az enciklika néhány pontjában arról ír, hogy milyen helyet foglal el a szent szív Jézus Társaságának történetében. Rámutat, hogy Loyolai Szent Ignác a Lelkigyakorlatokban azt javasolja a lelkigyakorlatozónak, hogy egy szívtől szívhez szóló párbeszédben „lépjön be Krisztus szívébe”. 1871 decemberében Beckx atya Jézus szentséges szívének szentelte a jezsuita rendet, Arrupe atya pedig 1972-ben megismételte azt (146). Szent Fausztina Kowalska tapasztalatai – emlékeztet a Szentatya – újfent javasolják a Jézus szíve tiszteletét „a Feltámadott dicsőséges életének és az isteni irgalmasságnak a hangsúlyozásával”. Ezek motíválták Szent II. János Pált is, aki „szorosan összekapcsolta az irgalmasságról való gondolatait a Krisztus szíve iránti áhítattal” (149). A „vigasztalás áhítatáról” szólva az enciklika kifejti, hogy amikor Jézus szenvedésének jeleit látjuk, melyeket a feltámadt Jézus szíve megőrzött, elkerülhetetlenül vágyunk válaszolni arra a fájdalomra, „amelyet Krisztus oly nagy szeretetből vállalt” (151). És kéri a pápa, hogy „senki ne gúnyolja ki Isten hívó szent népe buzgótságának kifejezéseit, mely népi jámborságban vigasztalni igyekszik Krisztust” (160), mert hiszen „a vigasztalásra igyekvésből meg-



vigasztalva jövünk ki”, és „mi is vigasztaljuk azokat, akiket mindenféle nyomorúság sújt” (162).

A Krisztus szíve iránti tisztelet testvéreinkhez küld bennünket

Az ötödik és egyben utolsó fejezet – Szeretetet szeretetért – a Krisztus szíve iránti helyes tisztelet közösségi, társadalmi és missziós dimenziójáról szól, hiszen ez a tisztelet „az Atyához vezet bennünket, és testvéreinkhez küld bennünket” (163). A testvéreink iránt tanúsított szeretet ugyanis a „legnagyobb gesztus, amelyet felajánlhatunk neki, hogy szeretetért cserébe szeretetet adjunk” (167). A lelkiség történetét vizsgálva a pápa emlékeztet arra, hogy Foucauld Károly atya (Szent Charles de Foucauld) misszionáriusi elkötelezettsége „egytemes testvérré” tette őt, mert „hagyta, hogy Krisztus szíve alakítsa, és az egész szenvedő emberiséget testvéri szívébe akarta fogadni” (179). Ferenc

pápa ezután az „elégítéletről” beszél, ahogyan azt Szent II. János Pál kifejtette: „azáltal, hogy együtt ajánljuk fel magunkat Krisztus szívének, »a gyűlölet és az erőszak által felhalmozott romokon felépülhet a szeretet oly nagyon vágyott civilizációja, Krisztus szívének országa«” (182).

A világ szerelemre gyűjtásának küldetése

Az enciklika Szent II. János Pállal emlékeztet arra, hogy „a Krisztus szívének való odaszentelődésnek »össze kell kapcsolódnia magának az Egyháznak a missziós tevékenységével, mert Jézus szívének arra a vágyára válaszol, hogy terjessze a világban – testének tagjai által – az Isten

országának való teljes odaadását”. Következésképpen a keresztényeken keresztül „a szeretet kiárad az emberek szívébe, hogy Krisztus teste, az Egyház és az igazságosság, a béke és a testvériség társadalma is épüljön” (206). Hogy elkerüljük azt a Szent VI. Pál által említett nagy kockázatot, hogy a misszióban „sok mindent mondunk és sok mindent teszünk, de a Krisztus szeretetével való boldog találkozást nem tudjuk kiváltani” (208), „szerelmes misszionáriusokra” van szükség, „akik még hagyják, hogy Krisztus meghódítsa őket” (209).

Ferenc pápa imája

A szöveg Ferenc pápának ezzel az imájával zárul: „Kérem az Úr Jézust, hogy az ő szent szívéből mindannyiunk számára az élő víz folyói áradjanak, hogy begyógyítsák egymáson ejtett sebeinket, hogy erősítsék készségünket a szeretet és a szolgálata, hogy ösztönözzenek bennünket arra, hogy megtanuljunk együtt járni egy igazságos, szolidáris és testvéri világ felé, míg boldogan nem ünnepeljük együtt a mennyi ország lakomáját. Ott lesz a feltámadt Krisztus, aki összes különbözőségeink között összhangot teremt a nyitott szívéből szüntelenül áradó világossággal. Legyen áldott mindörökké!” (220)

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

P. Gérard Dufour Egy eucharisztikus élet – Alacoque Szent Margit-Mária, Jézus Szent Szíve tiszteletének apostola című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–18 óráig) vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházból.

LELKI ELŐKÉSZÜLET BÓDI MÁRIA MAGDOLNA BOLDOGGÁ AVATÁSÁRA

Az apostoli nuncius nyitotta meg az előkészület időszakát

Ferenc pápa döntése értelmében 2025 áprilisában boldoggá avatják Bódi Mária Magdolnát. Az erre való lelki előkészület időszakát október 26-án, tisztasági fogadalmának napján nyitották meg. Ebből az alkalomból Udvardy György veszprémi érsek meghívására Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa mutatott be szentmisét a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyházban.

Bódi Mária Magdolna életének és tisztasági fogadalmának emlékezete kiemelkedő jelentőségű. Mély szeretettel volt a gyermekek iránt, és a család intézményét is különösen tisztelte; tudta, hogy Isten szent terve valósul meg a keresztény házasságban, és nagyra becsülte az anyaság méltóságát és szerepét. Mégis 1941-ben, egy Szent Ignác-i lelkigyakorlaton felismerte, hogy Isten őt egy másik útra hívja: a tisztaság és az apostoli világi élet felé.

Tisztasági fogadalmát 1941. október 26-án (az 1969-ig még október utolsó vasárnapján ünnepelt) Krisztus Király ünnepén tette le a balatonfűzfői Jézus Szíve-templomban. E döntésének mélysége és komolysága áthatotta egész életét. Magánfogadalmával elkötelezte magát arra, hogy Krisztus jegyese legyen, még akkor is, ha a szerzetesi élet iránti vágyát nem tudta megvalósítani.

Idén október 26-án megkezdődött a boldoggá avatásra való készüllet, alkalmat adva arra, hogy még jobban megismerjük és megszeressük Bódi Mária Magdolnát, aki mindannyiunk számára példakép lehet a hitben, az önfeláldozásban és a szeretetben. Michael W. Banach érsek,

tett Krisztus Királynak. Valószínűleg a jövőendő boldog liturgikus emléknapja is ezen a napon lesz.”

A közelgő boldoggá avatás nagy ajándék a Magyar Egyház számára, különösen a jelenlegi helyzetben – folytatta a nuncius. A tisztaság olyan érték, amelyet még mindig

munkája főként a munkahelyén és otthon zajlott, és a hit megőrzéséből, a munkatársak és az ismerősök buzdításából állt, hogy teljesítsék a vallási parancsokat, és vállaljanak minden áldozatot ezekért. A tanúk azt mondták róla: „Magdi a leglelküismeretesebb és leggyorsabb munkás (a gyár-



Magyarország apostoli nunciusa mutatott be koncelebrált ünnepi szentmisét a Szent Mihály-főszékesegyházban.

Az apostoli nuncius homíliájában elmondta, „1941 október 26-án a leendő boldog, Bódi Mária Magdolna örök tisztasági fogadalmat

ajánlhatunk a fiatalok számára, akiknek az életét gyakran bizonytalanság jellemzi. A fiatal Bódi Magdi példája azt sugallja, hogy tinédzserként úgy lehet a tisztaságra törekedni, ha felfedezed, ki vagy. Ahelyett, hogy rossz helyen keressük a szeretetet, a választásokat a szeretetről és arról, hogy kik vagyunk, az Atya fényében kell keresnünk. Ebből a szempontból a tisztaság nem elavult szabály, amely leginkább csak jámbor nagyanakra vonatkozik, hanem valami sokkal pozitívabb. Ez egy mindig érvényes alapelv, amely segít megértenünk a szexualitás szentségét és értékét, és közelebb visz minket örök céljainkhoz, hogy Istenhez hasonlóan teremtké váljunk a szó minden értelmében. Ez a megközelítés egyszerre realista és optimista a jóságban, szentségben és boldogságban való növekedés lehetőségeit illetően – mondta a nuncius.

„Bódi Mária Magdolna élete segít abban, hogy a tisztaság témáját kiszabadítsuk a túl szűk kategóriákba zárt börtönből, lehetővé téve számára, hogy nyújtózkodjon, kinyújtsa végtagjait, szabadon lélegezzon, talán még énekeljen is.”

A következőkben a pápai küldött arról beszélt, hogy Bódi Mária Magdalona apostoli

ban) a Pirónál.” (Piró: a fűzfőgyártelepi Nitrokémia Rt. pirotechnikai üzeme – a szerk.) Komolyan venni a hitet, még a családok és a munka szintjén felmerülő napi nehézségek közepette is. Ez a leendő Boldog lelki öröksége – szögezte le a szónok, majd Ferenc pápát idézte: „Emlékezzünk arra, hogyan figyelmeztette Jézus a tanítványait, hogy figyeljenek oda a részletekre. Az apró részlet, hogy egy ünnepen elfogyott a bor; az apró részlet, hogy egy juh hiányzik; az apró részlet, hogy az özvegyasszony két érmet dobott be; az apró részlet, hogy legyen tartalék olaj a lámpákhoz, ha a vőlegény késik; az az apró részlet, hogy megkéri a tanítványokat, hogy nézzék meg, hány kenyérünk van; az apró részlet, hogy készen áll egy kis tűz, és halat süt, amikor hajnalban várja a tanítványokat. Az a közösség, amely megőrzi a szeretet apró részleteit, ahol a tagok gondoskodnak egymásról, nyitott és evangelizáló teret alkotnak, a Feltámadott jelenlétének helye, aki megszenteli azt az Atya terve szerint.”

Michael W. Banach kifejtette: „Boldog Bódi Mária Magdolna élete mélyebb gondolkodásra hív minket a vértanúság értelméről az Egyház életében. A sequela Christi (Krisztus követése) – mint a keresztény hit középpontja – magában foglalja a Krisztus életében való részesedést, és végső soron a Krisztus sorsában való részesedést. Azt mondhatjuk, hogy az Egyháznak, mivel Krisztust követi, nemcsak vértanúi vannak, hanem valójában a vértanúk Egyháza.”

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmege

Új logó és honlap

A Veszprémi Főegyházmege történetének fontos eseménye lesz 2025. április 26-a, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatása.

A kiemelkedő eseményre való lelki felkészülést kommunikációs eszközökkel is támogatja a Veszprémi Fő-

híreit, eseményeit is megtalálják majd az érdeklődők. A honlap elérhetősége: bodimariamagdolna.hu

Bódi Mária Magdolna arculatának kidolgozásával a Veszprémi Főegyházmege a Salt Communicationst bízta meg, akik két évvel ezelőtt elkészítették a Veszprémi Főegyházmege központi arculatát is.

A Veszprémi Főegyházmege szintén Bódi Mária Magdolna kultuszának erősítésére utazókvacsokat indított korábban.

A hit és a szeretet egyszerű formában is messzire juthat. Az utazókvacsok ezt



egyházmege: hagyományos és interaktív megoldásokkal is igyekszik minél többeket bevonni, emellett látványos vizuális elemek alkalmazásával is hozzájárul az egységes, hatékony kommunikációhoz.

A Bódi Mária Magdolna alakjához kapcsolódó, 2024 őszén elkészült „arculat” látványvilágában megtalálhatók azok az utalások, melyek a „brand” képi világát a Veszprémi Főegyházmege „ernyőmárkához” kötik, ugyanakkor kifejező attribútumokat hordoznak Bódi Mária Magdolna személyére vonatkozóan. Mivel a fiatal lány életeményeiből tudjuk, hogy szívesen járt biciklivel, és a szeretetét sokszor virágok ajándékozásával is kifejezte, ezek a motívumok egyértelműen helyett kaptak a logotípiában. A női alakot keretező ablak a kereszttel egyértelmű utalás a hitre, a kereszténységre, a templomra, ami szintén a főegyházmegehez kapcsolja az alakot, hiszen a Veszprémi Főegyházmege arculatában is meghatározó elemként jelennek meg a veszprémi várnegyed templomablakai. A közös motívumok nemcsak Bódi Mária Magdolna központi logójában jelennek meg, hanem az arculat további elemein is. A logó bordó-arany színe utal egyrészt a fiatal lány vértanúságára, másrészt arra, hogy 2025 áprilisától boldogként fogja tisztelni a Katolikus Egyház.

Kommunikációs szempontból a digitális tartalomkialakítás is fontos elem. Bódi Mária Magdolna esetében is cél volt egy olyan felület, azaz honlap kialakítása, ahol a fiatal vértanú életét, személyiségét, boldoggá avatásának folyamatát megismerhetik, emellett magához a boldoggá avatáshoz kapcsolódó előkészület

az üzenetet hordozzák. Az emberek magukkal viszik ezeket a köveket, elhelyezik különböző helyeken, majd mások rábukkannak, és továbbviszik őket. Így a kvacsok szimbolikusán Bódi Mária Magdolna életének üzenetét is „utaztatják” szerte a világban. Nemrég egy zarándok Rodoszra vitt, amelyet pedig Innsbruckban, Münchenben, Ózdon vagy épp Siófokon helyeztek el utazókvacsokat. Egy hívő Mátraverebélyen talált egyet, amelyet továbbvitt Jánosházára, míg mások Balatonalmádiba vitték magukkal.

Minden egyes ilyen „utaztatott” kvacs magában hordozza Krisztus szeretetét és a hitet, amely Bódi Mária Magdolna életét is meghatározta.



Az utazókvacsok messzire jutnak, de a legfontosabb, hogy az emberek szívében is mély nyomot hagynak. Ahogyan Bódi Mária Magdolna is csendesen, ámde erős hittel járta az életét, ezek a kövek is csendben, de mély üzenettel járnak körbe a világban. Az utazókvacsokkal Bódi Mária Magdolna hite, áldozatvállalása és szeretete tovább él – szerte a világban. A szervezők szeretettel várják az ezekről készült fotókat az erre a célra létrehozott Facebook-csoportba – #Bódi Mária Magdolna utazókvacsok –, ha pár gondolatot is írnak mellé a feltöltők, azt különösen megköszönik.

Bódi Mária Magdolna földi maradványainak kánoni vizsgálata

A boldoggáavatási eljárás keretében – a világi hatóságok és a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma engedélyével – október 25-én megkezdődött a litéri temetőben Isten Tiszteltreméltó Szolgáloja Bódi Mária Magdolna földi maradványainak kánoni vizsgálata.

A litéri templomban október 22-én este szentmisét mutatott be Laposa Norbert plébános, majd a hívek együtt zarándokoltak a sírhoz, ahol imádságban emlékeztek meg Magdáról, aki életével és hitével példát mutatott a közösség számára. Ezt követően egész éjszakás imádságos virrasztás előzte meg a földi maradványok exhumálását. A virrasztás lehetőséget adott arra, hogy a jelenlévők Bódi Mária Magdolna sírja mellett, a temető csendjében adjanak hálát a leendő boldog életéért, és kérjék a Jóisten áldását a helyi közösségre, az egyházmege és nemzetünk közösségei, fiataljai számára.

A maradványok helyének azonosítása után a litéri templomban

a liturgikus előírások szerint zajló vizsgálat résztvevői, valamint a meghívott jelenlévők esküt tettek, hogy a legmagasabb szintű szakmai hozzáértéssel végzik el



feladatukat. A maradványok kiemelésére külön szakembereket kértek fel, illetve az előírásoknak megfelelően antropológusi vizsgálatra is sor került. A gondos, alapos, körültekintő és teljes körű vizsgálati folyamat lezárása után a maradványokat biztonságos helyre vitték, majd tovább folytatódhatnak a szükséges vizsgálatok a leendő ereklyék előkészítésére. A földi maradványok a boldoggá avatásig még nem részesülhetnek a boldogok és a szentek ereklyéinek kijáró tiszteletben.

A BIBLIA ÜZENETE

Jézus figyel – de mire?

Mk 12,38–44

Különleges percekről ad hírt az evangélium (Mk 12, 38–44): egészen biztosan nem csak egyszer történt meg, hogy Jézus csendesen leült, és gondosan megfigyelt valamit a világból maga körül. De ez az egyetlen alkalom – az özvegyasszony két filléréjéről szóló rész –, amikor az evangélium kifejezetten arról ad hírt, hogy az Úr leült, és hosszasabban nézett valamit. Annál is érdekesebb ez, mert a Márk-evangélium számol be erről – egy olyan evangélium, amely Jézust mindig „akcióban” lévőnek mutatja: úton van, halad, gyógyít, ördögöt űz és így tovább.

A jeruzsálemi templomtéren azonban az Úr leül, és az emberek viselkedését figyeli. Logikus a kérdés: mi kelti fel Jézus érdeklődését? Első hallásra, mondhatni, profán részletről szerzünk tudomást: az a Jézus, akiről János evangélista megjegyzi, hogy nem volt szüksége felvilágosításra, mert jól tudta, mi lakik az emberben (vö. Jn 2,25), most azt szemléli, ki és hogyan, mennyit dob a templomperselybe. A folytatásból kiderül, mindezt nem azért teszi, mintha a templom gazdasági helyzete aggasztaná. Ellenkezőleg: a jézusi dicséret annak az özvegyasszonynak szól, akinek az anyagi lehetőségei a legszűkösebbek voltak, adománya pedig a legkevésbé látványos

hanem a megélhetéséből. Radikális, teljes a gesztusa – méltó a jézusi figyelemre.

Ezt a jelenetet kiegészíti a megelőző jézusi kora-holás: kemény szavakkal illeti az Úr azokat, akik a vallást arra használják, hogy annak segítségével hamis tiszteletet, státuszt, anyagi előnyöket vívjanak ki maguknak. Jézus számára tehát valóban nem érdektelen, hogy miként tiszteljük a vallást, sőt magát Istent. Nem mindegy neki, ha pusztán előnyszerzésre, esetleg terápiás célra vagy önmagunk fényesítésére „használjuk” Istent, a vallást.

A tökéletes vallásosságot színlelő írástudókkal meg a feleslegükből látványosakat adományozó gazdagokkal ellentétben Jézus az özvegyasszony szegénységét állítja piedesztálra. Megjegyezhethetjük, hogy kora társadalmában nőnek, özvegynek, szegénynek lenni három olyan tényező volt, amelyek közül már egy is a társadalom legkiszolgáltatottabb rétegébe utalta az embert. Mégis ez a szegény özvegyasszony a példa.

Jézus tehát itt ismét csak a feje tetejére állítja az addig megszokott rendet: nem a földi tisztelet, a vallás biztosította státusz vagy a látványos adakozás az, amit az Úr értékeli. Hanem a szegény özvegy gesztusa, akinek számára Isten, az ő tisztelete szó szerint az életébe vág: aki teljesen, nagylelkűen, mindent odaad – bármennyire szegényes is ez az adomány.

Deák Hedvig OP

A jézusi dicséret annak

az özvegyasszonynak

szól, akinek az anyagi

lehetőségei a legszűkösebbek

voltak, adománya pedig

a legkevésbé látványos

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (45.)

Görögkatolikus Egyházunk olyannyira komolyan veszi a megtestesülés ünnepére való felkészülést, hogy karácsony előtt negyvennapos böjti időszakot ír elő. Érdekes azonban, hogy erre a szigorúan vett negyven napra külön liturgikus szövegeket nem tartalmaznak a könyveink. Tehát nem az a helyzet, mint húsvét előtt, amikor egy sajátos liturgikus könyvből imádkozhatjuk azokat. Viszont a nagyböjtben inkább csak jelképes a negyvenes szám, míg itt valóban negyven napról van szó. A böjti figyelm rend karácsony előtt viszonylag egyszerű. Ugyanis csak a pénteki napokat kell hústalan napoknak megtartani, a szerdákat nem. Emellett viszont az általános szabály érvényes: minden hétköznap bűnbánati nap. Ilyenkor a böjt szellemének több imádsággal, szentírásolvassással, jó cselekedetekkel és egyéb ájtatossági gyakorlatokkal lehet eleget tenni.

Ez a felkészülési, bűnbánati, böjti időszak lényegesen különbözik a nyugati Egyház advent-jétől, bár a lényege ugyanaz. Hiszen mindkét egyházrészen a nagy ünnepre való, várakozó és méltó felkészülést szolgálja. A mi Egyházunkban nem ismeretes a *roráte* fogalma és gyakorlata. Van viszont egy felkészülési himnuszfüzérünk, a karácsonyi kánon, amit már november 21-étől (ez a nap az Istenszülő templomba való bevezetésének ősi ünnepe) énekelni kezdünk. A reggeli istentiszteletnek ettől a naptól kezdve állandó, mindennapi éneke. Híveink jó része – főleg az idősebb korosztály – ismeri és szívből énekl. Sokan könyv nélkül is tudják. Megdobogtatja a szívet, megindítja a lelket, amikor felhang-

zik: „Krisztus születik, dicsőítsétek, Krisztus a mennyből jő, ünnepeljétek, Krisztus a földön, büszkélkedjétek, énekeljétek az Úrnak, minden föld.” Nem új keletű énekről van szó. Több évszázados hagyományra nyúlik vissza. Ugyanis a 390-ben meghalt Nazianzi Szent Gergely 38. beszéde ihlette, amely így kezdődik: „Krisztus születik, dicsőítsétek, Krisztus a mennyből jő, menjétek elébe! Krisztus a földön van, emelkedjétek!” Maga a himnusz nyilván fiatalabb, de így is mintegy másfél ezer éves.

Karácsonyhoz közeledve az ünnep előtti utolsó vasárnapon – az ószövetségi szentatyák vasárnapján – megjelennek a vecsernyében az előünnepi sztihirák. Központi gondolatként talán a következőt érdemes kiemelni belőlük: „készüljünk lelkileg fölkarolni a rendkívüli születéssel hozzánk érkezőt”. Majd a folytatásból magyarázatként: „mert az én oktalanságomat jössz megszüntetni”. Aztán, amint a karácsonyi ikonon minden fényben fürdik (a barlangistálló sötétjét kivéve), úgy a többi előünnepi ének is fénylik az elővételezett örömtől, és fénybe borítja az imádkozók lelkét. Külön kiemelhető közülük Betlehem ékessége. Ilyenek szólnak róla: „Betlehem, Júda földje, a test szerint létezőnek fényesen készítsd elő lakóhelyét”; „Betlehem, Júda földje, ékeskedjél és örvendezz, mert tőled tündöklék fel a mi Urunk”; „Vigadj, Betlehem, s te, Efráta, készülj, mert jó az Istenszülő, hogy (...) megszüljje a kimondhatatlan Istent.” S mindez azért, mert „Krisztus születik, hogy előbb elesett képmását fölemelje”.

Ivancsó István

A hét liturgiája

B év

NOVEMBER 10., ÉVKÖZI 32. VASÁRNAP (Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító, Réka, Avellinói András) – 1Kir 17,10–16 (*A careftai özvegy utolsó marék lisztjéből készít lepényt a prófétának.*) – Zsid 9,24–28 (*Krisztus egyszer áldozta fel magát, hogy sokaknak bűnét elvegye.*) – Mk 12,38–44 vagy Mk 12,41–44 (*Aki szegénységéből csak egy keveset is adakozik, az többet ad, mint a bőkezű gazdagok.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 223 – ÉE 593, Ho 223 – ÉE 147, Ho 126 – ÉE 596, Ho 150 – ÉE 200. **NOVEMBER 11., HÉTFŐ** – **Tours-i Szent Márton püspök emléknapja** (Atád, Tódor) – Tit 1,1–9 – Lk 17,1–6. **NOVEMBER 12., KEDD** – **Szent Jozafát püspök és vértanú emléknapja** (Asztrik, Jónás) – Tit 2,1–8.11–14 – Lk 17,7–10. **NOVEMBER 13., SZERDA** – *Magyar szentek és boldogok emléknapja* – Tit 3,1–7 – Lk 17,11–19.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Liturgia és olvasás: amire nincs időm

Nemrég az interneten láttam egy infografikát, ami azt mutatta, mivel töltötték az emberek a szabadidejüket az elmúlt ötven évben. Döbbenetes, hogy az internet milyen nagy mértékben átvette a barátokkal, családtagokkal, sportolással, olvasással vagy éppen a természetben töltött idő helyét. És persze a templomi szertartásokét is, amelyekre ma már sok embernek „nincs ideje”.

Valóban. Ma már nemcsak a munkaidőt, hanem a szabadidőt is szeretnénk „kimaxolni”, és célirányos tevékenységekkel tömjük tele a naptárunkat. Az aktív szabadidő megtervezése önmagunk kizsákmányolásának fárasztó és frusztráló folyamatává válik. Mintha elvesztettük volna az ingyenesség lelkeségét, az elvárások keltette szorongásoktól mentes megajándékozhatóság és megszólíthatóság nyitottságát.

Ferenc pápa ezzel szemben arra mutat rá, hogy nem a fókuszált jelenlétet és időtlenséget igénylő irodalomolvasás vagy a „haszontalan” liturgia, hanem a rutinszerű teljesítménykényszer hordozza a csőlátás veszélyét. Azok a tevékenységek, amelyekben a hatékonyság kényszere nélkül elmélyülünk, megtanítanak

vendégszerető módon viszonyulni a valósághoz. Az olvasás és a liturgia befogadásához elidőzésre van szükségünk, akárcsak az étkezéshez: a fast food rohanása helyett a benyomások és a lelki táplálék megemésztésére (*Ferenc pápa levele az irodalom képzésben betöltött szerepéről*, 30–33).

Figyeljünk meg, hogyan volt jelen Jézus a jeruzsálemi templomban! Felment ünnepelni, leült, figyelte az embereket, és szemlélődő tekintete a látványos adományok között is kiszúrta azt, aki a két fillérével mindenét odaadta a templom javára.

Ez az a jelenlét, amire az olvasás és a liturgia is formál bennünket. A közös ünneplés idején mi is leülünk, hiszen az ünnep idejét éppen azért „üljük meg”, mert nem múlik, nem folyik el. Ez nem szabadidő, a várva várt vagy az unalomtól elviselhetetlen semmittevés üresége. Az intenzív nyugalom időtlenségével az álló idő tapasztalatába érkezünk, ami megtanít az elidőzésre és felfüggeszti a mulandóságot. Ilyenkor már itt, a véges időben az örökkévalóságot ízlelgetjük.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Helftai Szent Gertrúd

November 16.

Gertrúd valószínűleg árva volt, családjáról semmit sem tudunk. Ötévesen a helftai kolostorba vitték, ahol aztán negyven éven át, haláláig élt. Az okos kislány, akit az apátság kitűnő iskolájában neveltek, hamarosan magára öltötte a fátyolt. Huszonhat éves és fogadalmas apáca már, amikor életét megváltoztató látomásban részesül – ennek hatására felhagy addig annyira kedvelt tudományos tevékenységével, hogy teljesen, fenntartások nélkül átadja magát Isten akaratának. És Krisztus válaszol neki: egyre mélyebben bevonja misztériumába.

A helftai kolostort 1258-ban alapították a mai Németország területén lévő Eisleben közelében. Amikor Gertrúd a kolostorba került, a szerzetesi élet virágkorát élte. Az apátnő 1251-től 1290-ig Hackeborni Gertrúd, Szent Mechtild nővére volt, egy szent életű apáca, akinek vezetése mellett Helfta annyira felvirágzott, hogy a nővéreknek két további kolostort kellett alapítaniuk. A környék nemesi családjai szívesen adták leányaikat a kolostorba nevelésre. Sok lány, aki eredetileg azért jött, hogy varni, hímezni, olvasni, énekelni, valamint latinul és görögül tanuljon, látván a nővérek Istennek ajándékozott életét, felerdülvén nem tért vissza családjá körébe, hanem szerzetes lett. A kolostornak híres íróműhelye volt, amelyben a könyvmásolás és a miniatúrafestés mester munkái készültek.

Gertrúd írásából megtudhatjuk, hogy Helftában törekedtek a szentmise és a zsolozsma legtökéletesebb végzésére. Gertrúd számára a liturgia olyan volt, mint a levegő, életének



minden napja általa kapott tartalmat. Majdnem minden látomása és megvilágosodása egy-egy ünnephez kapcsolódik. Ezért emlegeti írásai-ban oly sokszor a zsolozsmát, és idéz szentírási helyeket, zoltárverseket. Életéről a legtöbbet a *Legatus divinae pietatis* (Az isteni jóság küldötte) című könyvből tudjuk meg. Misztikus kegyelmei legfőbb értelmét abban látta, hogy a vigasztalás forrása legyen mások számára. Az az áthatolhatatlan fal, amely a földön élő ember elől még eltakarja Isten dicsőségének ragyogását, számára áttetszővé vált. Írásaiban egyszerűen és magától értődően beszélt a természetfölötti valóságra vonatkozó e tapasztalatairól.

Különleges jelentőségűnek érezte a megtestesülés misztériumát, amely sok jelenésben megvilágosodott előtte: újra meg újra látta Jézust, a megtestesült Istent szenvedni, az Emberfiát, aki ugyanakkor a megdicsőült Úr, az örök Főpap. Ezek a látomások elmélyítették benne az Egyház misztériumának megértését, és szüntelenül erősítették a szenvedésre való készségét. Emiatt nem kímélte magát: szerzetesi életének látszólagos idillje mögött sokszor kegyetlen vezeklés, félreértettség, szenvedés és magány húzódott meg.

L. K.

Ünnepelt a „premontrei nagycsalád”

Felszentelték a gödöllői apátság Szent Ágoston prépostsági templomát

Háromnapos ünnepségsorozat keretében szentelték fel a Gödöllői Premontrei Apátság új, Szent Ágoston prépostsági templomát. A szentelési szertartást Varga Lajos aranymisés váci segédpüspök végezte október 22-én. Az ünnepi templomszentelési szentmise főcelebránsa Berta Tibor tábori püspök volt, ünnepi szentbeszédet Barsi Balázs ferences szerzetes mondott.



A szentelés előestéjén virrasztó imádságot tartottak a Fácán sori kápolnában azoknak a szent ereklyéknek a jelenlétében, amelyeket másnap az oltárkövekben helyeztek el. A

A vértanúk tisztelete különösen fontos volt már az ókeresztény századoktól kezdve. Az első bazilikák oltárait rendszerint vértanúk

éjszakán a 4. század óta szokás volt az ereklyék jelenlétében virrasztást tartani.

Október 22-én reggel 9 órakor indult el az ünnepélyes

és liturgiájának része volt a templom meghintése szenteltvízzel; a főpap belépése és a padló megjelölése; a Gergely-víz megáldása és széthintése; a templomhajó felszentelése; az oltárok és a falak megkenése és tömjénezése; az oltár felszentelése; az oltár és a templom felszereléseinek megáldása; az ereklyék elhelyezése az oltárokon, végül az oltárok feldíszítése. A szentelés után kezdődött az ünnepi templomszentelési

szentmisén koncelebránsként nagy létszámban vettek részt papok, diakónusok szerte az országból, sőt külföldről is. Jelen volt Josef Wouters OPraem, a premontrei rend generális apátja, Fejes Rudolf Anzelm OPraem váradhegyfoki és Fazekas Z. Márton csornai premontrei apát, valamint számos európai premontrei közösség apátja, képviselője.

A szentmisén a magyar kormány Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára képviselte. A liturgiákon premontrei szerzetesek és a Premontrei Kóruscsalád tagjai teljesítették énekes szolgálatot. A szentelésen a hívek nagy létszámban vettek részt, a szentmisén pedig közel ezren; a templom előtti téren kivetítőn is követhették az eseményeket.

Október 23-án ünnepi templomszentelési vesperást énekeltek a 25. Gödöllői Szkolatábor résztvevőinek vezetésével. Ez alkalomból ismét teljesen megtelt a templom. A 2021-ben alapításának 900. évfordulóját ünneplő premontrei rend gödöllői apátságának most százéves terve valósult meg azzal, hogy apátsági templom épült a „premontrei nagycsalád” minden közössége és tagja számára: a szerzetesközösség tagjainak, az egyházközség híveinek, a Premontrei Iskolaközpont diákjainak, tanárainak, öregdiákjainak, a Premontrei Kikelet Óvoda közösségének.

Forrás:
Gödöllői Premontrei Apátság
Fotó: ODPictures Art Studio;
Szűcs Ágnes, Sepsi Botond,
Orbán-Katona Domonkos
örögdiákok



szentek a keresztény élet példaképei. Az irántuk érzett tisztelet azonban elsősorban nem nekik szól, hanem a bennük működő győztes kegyelemnek, így a szentek tisztelete Isten tiszteletének egyik formája.

sírja fölé emelték, és a kőből épült oltárok a mai napig vértanú szentek ereklyéit rejtik. A templomszentelés szertartásának is kezdetek óta része a szentek tisztelete, segítségül hívása. A szentelést megelőző

körmenet az ereklyékkel az új templomhoz. Ezzel kezdődött a templomszentelési szertartás, amelyet Varga Lajos aranymisés váci segédpüspök (jobb oldali képünkön) végzett. A templomszente-

szentmise, melynek főcelebránsa Berta Tibor tábori püspök (bal oldali képünkön) volt.

Ünnepi szentbeszédet Barsi Balázs OFM mondott. A szentelési asszisztenciában és a

„Valami bibliai van benne”

Bemutatjuk a domaszéki Zöldfás Lelkigyakorlatos Házat és Táborhelyszínt

A domaszéki Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház és Ifjúsági Táborhelyszín 1992 óta fontos szerepet tölt be a Szeged-Csanádi Egyházmegye életében. Egész évben várja a táborozókat, a kiránduló osztályokat, a lelkigyakorlatra, elcsendesedésre érkezőket, a családi és céges rendezvények résztvevőit. Az intézmény vezetőivel beszélgettünk.

„Most ismerem csak meg a futóhomok archaikus világát igazán a maga határtalan egével, vonzó és leverő fonságával. Most már tudom, hogy mi a homoktenger igazi értelme. Van benne valami a nagy vizek folytonosságából, elsodró erejéből, megejtő búvóletéből. Gyönyörű a homok világa, valami bibliai van benne. A szelektől mintha az ítélet angyalának harsonája zengene feléd: mennyi népet és kultúrát, mennyi szándékot temetett már maga alá. A homoki ember azonban munkával és hittel mintha kezdene győzedelmeskedni rajta. Ebben a hatalmas sivatagban délibábként hatnak az emberek és tanyák, a fák és a szőlők, a gólyafészkek és a kerti virágok: zenei akkordok, festői díszletek, az emberi színjáték drámai erőfeszítései próbálják kifejezésre, alkotással búvólni az ősteremtésnek ezt az erős, egykedvű világát.” (Naplórészlet Bálint Sándortól)

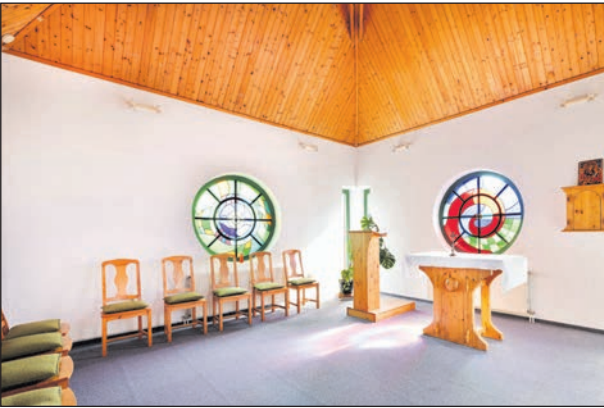
A hitvalló néprajztudós sorai megragadó erővel írják le azt a környezetet, ahol a Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház és Ifjúsági Táborhelyszín áll. A Duna-Tisza közí homokhátságban fekvő domaszéki épületegyüttes szinte önmagában áll a tájban, szabad a

látóhatár. Először iskolát építettek itt a tanyavilágban élő gyerekeknek. Klebelsberg Kunó kultuszminiszterként az 1920-as években hirdette meg dán mintára népiskola-építési programját. Az akkor felépült ötezer iskola egyike a domaszéki. 1938-ban, a Szent István-émlékévben és egyben a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus évében templomot is emeltek a településen: ez a Szent István király templom.

A templom szomszédságában és oltalmában áll az az épület, amelyet a rendszerváltást követően ifjúsági lelkigyakorlatos és táborozó központnak szánt Kondé Lajos pasztorális helynök. A létesítmény, melynek főépülete a Szent István Ház, 1992 óta fontos szerepet tölt be a Szeged-Csanádi Egyházmegye életében. Kinn a természetben, de mégis a város közelségében: Szeged mindössze tíz kilométerre van innen. A Szeged-Csanádi Egyházmegye Katechetikai Intézete (SZEKI) ajánlja az egyházmegye iskoláinak, katekétáinak – jó szállás- és táborozási lehetőség. Egész évben várja a táborozókat, a kiránduló osztályokat, a lelkigyakorlatra, elcsendesedésre érkezőket, a családi és céges rendezvények résztvevőit.

Mojzes Katalin szálláshelyvezető, Molnár Szilveszter szállásoltatási menedzser és Kónya Mihály, a SZEKI operatív vezetője mutatták be a domaszéki létesítmény kínálta lehetőségeket. „Elengedhetetlen az ember életében, hogy időről időre megálljon a mindennapok forgatagában, és nyugalomban, csendben töltsön időt, hogy rendet tudjon teremteni magában. Fontos kizökkennie a saját környezetéből, maga mögött hagyni

a mindennapi élet történéseit. Kell egy hely, ami alkalmas erre az elmélyülésre, ahol az ember át tudja adni magát a Jóistennek. Vele töltve az időt válaszokat kap kérdéseire. A Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház meg tudja adni az ehhez szükséges külső



környezetet” – mutat rá az intézmény jelentőségére Kónya Mihály, a SZEKI operatív vezetője.

Kiválóak az épületegyüttes adottságai: 129 fő elszállásolására van lehetőség. A házakban többféle elhelyezésre nyílik lehetőség. A főépület, a Szent István Ház egy- és négy személyes szobákat kínál. Az alsó szinten két közösségi terem – 100, illetve 50 négyzetméteres helyiségek –, a magaspöldszinten 70 fős étkező, az emeleten kápolna, a tetőtérben tágas klubszoba található. A szomszédos Szent Imre Ház kiváló helyszínt osztályoknak; egy 16 és egy 14 fős hálóteremben van szálláslehetőség. Az egykori iskola a Boldog Gizella-épület, amelyben az osztályteremből közösségi teret alakítottak ki; van egy hozzá csatlakozó egyszerű előkészítő konyha is. Tökéletes helyszín családi rendezvények, worksho-

pok vagy kézműves-foglalkozások lebonyolítására.

A Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház nagy parkjában 12 négyágas kisház nyári szálláshelyet biztosít. A központ kiemelkedő értéke a hatalmas, nyolcezer négyzetméteres,



parkosított, füves kert, amely mind sportolásra, mind lelkigyakorlatos elvonulásra alkalmas.

A fák alá padokat állítottak pihenőszigetek kialakítására. Színes márványvilág – zöld küllő, bagoly is él itt. A SZEKI idén márciusban vette át a házat. A fenntartás mellett céljuk, hogy tartalommal és étellel töltsék meg az épületegyüttest. A Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház két vezetője azóta a gondos gazda szemével tekint az ingatlanra. Munkájukat a szomszédban lakó házaspár segíti, ők szintén a magukénak érzik a helyet. Változások, fejlesztések sorát indították el.

Mostanra minden adott, minden készen áll ahhoz, hogy, a vendégek jól érezzék magukat. Legutóbb a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium egy osztálya táborozott itt. Októberben tartották a SZEKI szervezésében

az első lelkigyakorlatot; a terv szerint havi rendszerességgel hirdetnek „csendes perceket”. „Uram, taníts meg minket imádkozni...” (Lk 11,1) mottóval november 15–17. között lesz a következő lelkigyakorlat, melynek vezetője Veréb László, a szegedi Szent

Gellért Szeminárium spirituális és Czákó Ágnes, a Segítő Nővérek Kongregációjának tagja lesz. A térség bővelkedik programlehetőségekben. Szeged mindössze húszperces utazással elérhető. Többek közt a Szegedi Dóm Látogatóközpontban megtekinthető a székesegyház és a Dóm tér építéstörténetéről szóló kiállítás, a Szeged-Csanádi Egyházmegye liturgikus gyűjteménye, valamint a székesegyház elődtemploma, a Szent Demeter-plébánia-templom építéstörténete; látogatható továbbá a dóm nyugati tornyának kilátószintje is.

A Zöldfás Lelkigyakorlatos Ház honlapján lehet tájékozódni a Szent István Ház nyújtotta lehetőségekről.

Trautwein Éva
Fotó: Kispéter Gábor

SZÉKESFEHÉRVÁRI EGYHÁZMEGYE

Oltalom és otthon

Idén 70 éves a Katolikus Szeretetszolgálat Székesfehérváron működő országos papi otthona. Október 18-án gazdag programokkal, konferenciával, szentmisével és koncerttel ünnepelték a jeles évfordulót a fenntartó és az Egyház, a megye és a város képviselői, az otthon munkatársai, valamint a gondozottak és hozzátartozói.



Köszöntőjében Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök felelevenítette az épület sokszínű múltját: a karmelita szerzetesek és a papnevelés történetét, az egyházi élet fejlődését, majd a szocializmus, a kommunizmus hozta szomorú időket. „Ma az intézményben méltó otthonra találhatnak a szolgálatban meggyengült papok” – emelte ki a főpásztor.

Csizi Péter szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár méltatta a papi otthonban folyó szolgálatot, az Egyház karitatív misszióját. Székesfehérvár önkormányzata nevében Lehrner Zsolt alpolgármester köszöntötte a jubiláló intézményt, és emléklappal köszöntö meg az intézményvezetőnek az otthonban folyó munkát. „A nehezített körülmények közötti alkalmazkodás az, ami lehetővé tette a Magyar Katolikus Szeretetszolgálat és az Országos Papi Otthon működését az elmúlt évtizedekben – hangsúlyozta Vajda Norbert, a Katolikus Szeretetszolgálat főigazgatója. – A hit vitt minket előre, és ennek köszönhetjük, hogy ma itt vagyunk.”

Az intézményt két és fél éve vezető Barna Tímea ünnepi beszédében köszönetét fejezte ki a fenntartó szervezet képviselőjének, Vajda Nor-

bert főigazgatónak és minden támogatónak, Spányi Antal megyéspüspöknek, Fejér megye és Székesfehérvár előjáróinak; a gondozottaknak, valamint hozzátartozóiknak, továbbá valamennyi munkatársának, hogy az otthon színvonalasan – és nem utolsósorban emberségesen működhet.

A köszöntőket követően Smohay András művészettörténész, a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum főigazgatója tartott előadást az egykori karmelita templom és a rendház történetéről. Mózessy Gergely, a Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár igazgatója az épületben működő szeminárium történetét mutatta be. Soós Viktor Attila egyháztörténész, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának tagja *A fehérvári országos papi otthon az ÁEH figyelő tekintete alatt 1954 és 1989 között* címmel tartott előadást.

A délután folyamán további előadások hangzottak el a papi otthon jelenéről: Száraz László, a Budapesti Központi Papnevelő Intézet spirituális a pap otthonáról beszélt; Egyed Viktor, a Székesfehérvári Egyházmegye har-



A konferencia az Országos Papi Otthon ellátottjainak megható visszaemlékezéseivel, szavaival fejeződött be.

A karmelita templomban Spányi Antal püspök idős paptestvéreivel mutatott be koncelebrált szentmisét a nap csúcspontjaként. Prédikációjában a főpásztor a hit, a tanúságtevés és a hála lelkületéről beszélt. Hálát adott mindazokért, akik lehetővé tették, hogy az intézmény falai között segítséget, oltalmat és otthont kapnak az idős paptestvérek. A jubileumi ünnepség végén a Pannoniada gyermekkórus énekelt.

Forrás:
Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Kovács Marcell

Rózsaső imaest a pécsi székesegyházban

Immár harmadik alkalommal kérték Kis Szent Teréz közbenjárását október 27-én a pécsi székesegyházban a Nyolc Boldogság Közösség pécsi szerzetesnővérei által szervezett imaesten.

A fiatalon meghalt Teréz, amikor a földi élettől búcsúzott, azt ígérte, hogyha halála után a mennybe kerül, akkor a kegyelem rózsasőjét fogja hullatni minden foháskodóra, és szüntelenül közbenjár mindnyájunk üdvössége érdekében. A pécsi imaesten a Nyolc Boldogság Közösség barátaiból álló zenekar és kórus éneke nyitotta meg és foglalta méltó keretbe az eseményt, melyet több mint harminc éve szerveznek meg a világ számos országában Kis Szent Teréz liturgikus ünnepnapjához kapcsolódóan.

A fiatalokat és idősebbeket, családokat és egyedül érkezetteket Valter Margit nővér köszöntötte Lisieux-i Kis Szent Teréz rózsacsokorral díszített portréja előtt. Margit nővér a bevezetőjében a 150 évvel ezelőtt született Kis Szent Teréz emberi nagyságát méltatva kiemelte, noha mindössze 24 évet élt, XI. Piusz pápa mégis korunk legnagyobb szentjének nevezte. 1923-ban boldoggá, 1925-ben szentté avatták, Szent II. János Pál pápa pedig 1997-ben az egyháztanítók sorába iktatta.

Mikovics Krisztina nővér beszélt a szent életéről és lelkiségéről a nap-

lójából vett idézetekkel illusztrálva, majd Versey Beáta nővér olvasott fel tanúságtételeket, amelyekben közös volt a tanúságtevők Jóistenbe vetett bizalma és az, hogy Lisieux-i Szent Teréz közbenjárása alapjaiban változtatta meg az életüket.

Ezt követően az imaest résztvevői levélben fogalmazták meg személyes kéréseiket, amelyekhez Kis Szent Teréz közbenjárását kérték, ezután a lezárt borítékokat Teréz portréja elé helyezték. Kéréseiket a Nyolc Boldogság Közösség nővéreire bíz-



ták, akik egy éven át imádságaikban hordozzák azokat, majd egy év elteltével, a következő rózsaső imaest előtti napokban postán visszaküldik a leveleket szerzőiknek. Egy esztendő elmúltával újraolvassa e leveleket ki-kí rádöbbenhet, hogyan járt közbe kérése ügyében Kis Szent Teréz, aki azt ígérte, hogy a kegyelem rózsasőjét fogja hullatni minden hozzá foháskodóra.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye

Mind fivérek és nővérek vagyunk

Pascual Chávez volt szalézi rendfőnök mutatott be szentmisét Nyergesújfalun

Nyergesújfalu templomában október 20-án, a missziós vasárnapon a szentmise vendége a mexikói Pascual Chávez, a rend előző elöljárója, Don Bosco kilencedik utóda volt, aki Andrásfalvy János SDB tartományfőnök kíséretében érkezett. Szentbeszédét Vitális Gábor plébános tolmácsolta a híveknek.

Hangsúlyozta: Jézus ma azt tanítja nekünk, hogy a hatalom is ugyanilyen veszélyes. Amikor fölmege Jeruzsálemben, két tanítvány azt kéri tőle, hogy a jobb, illetve a bal oldalán ül-hessen. Jézus nagyon keményen válaszol: „Ti képesek vagytok arra, hogy kiigytok azt a kelyhet, amelyet én ki fogok inni? Meg tudtok-e keresztkedni azzal, amivel én megkeresztelkedtem?” – mert ő a saját keresztfőjéről, a haláláról beszél. A két tanítvány pedig a privilegizált, az előnyösebb helyeket keresi Jézus mellett. Jézus egy egészen új szociális



tanítást mutat be: mindannyian fivérek és nővérek vagyunk, aki első akar lenni, annak mindenki szolgáljává kell válnia, annak másokért kell odaadnia az életét. Olyan társadalomban élünk, ahol mindenki első akar lenni. Jézus azt mondja, ennek az a feltétele, hogy másokat szolgálva kell előrelépni.

Pascual Chávez azzal zárta tanítását, meg kell köszönnünk Jézusnak, hogy szolgálva lett értünk, az életét adta értünk, mindenkiért, és kérünk kell, hogy képesek legyünk követni őt, szolgálni testvéreinket.

Forrás és fotó: Szaléziak.hu

Hittanverseny Lábodon

A Kaposvári Egyházmegye egész területéről érkeztek iskoláskorú gyermekek Lábodra október 26-án, hogy részt vegyenek az egyházmegyei hittanversenyen, melynek a Kótai Lajos Általános Iskola adott otthont.

„Hit, remény, szeretet!” – szölte a megmérettetés idején mottója. A témához kapcsolódóan mintegy négyszáz gyermek összesen négy korosztályban – 1–2. osztályos, 3–4. osztályos, valamint felső tagozatos és középiskolás – mérkőzött meg egymással tudáspró-bán, vers- és prózamondásban, valamint rajzban. A hittanversenyt Kovács Zoltán lábodi polgármester nyitotta meg. „Nagy öröm, hogy településünk imáron harmadik alkalommal ad otthont a Kaposvári Egyházmegye hittanversenyének. Az esemény jó példa az igaz együttműködésre” – fogalmazott a polgármester.

Varga László kaposvári megyéspüspök a verseny mottójához kapcsolódóan a hitről, reményről és szeretetről beszélt: Mit jelent hinni? Egy artista az egyik város piactere fölött jó magasan kifeszített egy drótkötelet. Amikor a nép összegyűlt, megkérdezte: „Elhisszitek-e, hogy egy rúddal a kezemben át tudok sétálni ezen a kötélen?” „Igen, elhisszük” – felelte a nép, majd az artista átkelt a kötélen. „Elhisszitek-e, hogy rúd nélkül is át tudok menni?” „Igen, elhisszük” – felelte újra a nép, majd az artista átsétált a kötélen. „S elhisszitek-e, hogy át tudok tolni egy talicskát ezen a kötélen?” „Igen, elhisszük” – jött a válasz, majd az artista áttolta a talicskát. „S ki az, aki bele mer ülni ebbe a talicskába, hogy áttolhassam a kötélen?” – tette fel a kérdést. Ekkor mindenki hallgatott, csak egy fiatal kislány tette fel a kezét. Az artista áttolta a kötélen oda-vissza. Később kiderült, hogy ez a gyermek az artista kislánya volt. Ő bízott az édesapja képességében.



reményeink, azonban van egy nagy reményünk is, ami nem más, mint hogy bejutunk a menynek országába. Minden azért történik itt a földön, hogy elnyerjük az üdvösséget, Isten dicsőségében részesedve. A szeretet pedig tananyag. Nem látszik, de elől és hátul is egy T betű van rá írva. Tanulóvezető vagyok, tanulok szeretni. Tanulok szeretetben vezetni másokat, s remélem, hogy életem végéig ott lesz ez a két T betű, s életem végéig tanulhatom a szeretetet és a szeretetben való növekedést – hangsúlyozta a megyéspüspök.

A megmérettetést és az ebédet követően az alsókat kézműves-foglalkozás várta, a felső korosztályt pedig a templomba invitálták, ahol a verseny témájához kapcsolódóan Jáger Eszter gyógy pedagógus tartott előadást.

Forrás és fotó: Kaposvári Egyházmegye

Magyar a magyart részvétellel szeresse!

Október 23-ai megemlékezés a bécsi Pázmáneumban

Az ausztriai magyarok szentmisével és koszorúzással emlékeztek október 23-án a bécsi Collegium Pazmanianumban Mindszenty József hercegprímás Bécsbe érkezésének 53. és az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének 68. évfordulóján.

A program szentmisével kezdődött, amelyet Varga János, az intézmény rektora mutatott be. Prédikációjában felidézte Mindszenty József bíboros alakját. Szólt Kapisztrán Szent Jánosról, az előző napokban ünnepelt Boldog IV. Károly királyról, valamint Szent II. János Pál pápáról is. Ők úgy élték meg Istentől kapott hivatásukat, hogy az egy egész életre szólt – mondta a Pázmáneum rektora. Hangsúlyozta, ma is aktuálisak Mindszenty bíboros 1956. november 6-ai végrendeletében írt szavai: Magyar a magyart részvétellel szeresse, és ne ártson egymásnak!

Majd a hercegprímás 1975 áprilisában írt utolsó körleveléből emelt ki néhány sort: „Az első, amit meg kell tennetek, az, hogy öntudatosodjatok! Hogy ráeszméljete, rádöbbenjete arra, hogy Szent István, Szent László, Szent Erzsébet, Hunyadi János, Rákóczi, Zrínyi és Széchenyi István népe vagytok! Ezért ne haljon el nyelveteken a magyar szó!” Ennek kapcsán Széchenyi István gondolatát

is megemléztette: „Nem a nép mennyisége, hanem minősége hervaszt vagy virágoztat valamely hazát...”

Befejezésül a rektor Gérecz Attilát (Dunakeszi, 1929. november 20. – Budapest, 1956. november 7.), az 1956-os forradalom és szabadságharc hősi halottját idézte, akinek hat év börtön után hét nap szabadság adatott. A váci fegyházban 1955-ben írt versében így imádkozik a fiatal költő:

S barlang ölen, cellák sötét mélyén fények gyúlnak. Népedért szólj, Boldog Özséb, mondj imát az Úrnak. Hívd egybe, ki hív és magyar! Hívd, ki sebbel ékes! Győzni fog, ki hinni akar, s áldozatra képes!

Szállj, ragyogj te mennyei fény, angyalszárnyú ének, fájó szívén: magyar szívén minden remetének.

Add Urunk, hogy rab és szegény mind testvérré leljünk!

Áldd meg hazánk, hogy a remény átölelje lelkünk!

(Boldog Özséb-himnusz)

A szentmise kántori szolgálatát Pálmai Árpád tanár, egyházzenesz, kar-nagy, énekművész látta el. A szertartás után az emlékezők az aulába vonultak, ahol Mindszenty József felújított bronz emléktáblájánál folytatódott a



program. A Pázmáneum homlokzatán 1985-ben, Mindszenty bíboros halálának tizedik évfordulója alkalmából bronz emléktáblát helyeztek el, amely Nagy Ernő, Franciaországban élő művész alkotása volt. Ezt 1998-ban igen kopott állapota miatt levették, és helyére díszesebb márványtábla került.

A portréval díszített eredeti emléktábla a raktárban várta jobb sorsát egészen 2014-ig, amikor újra elhelyezték, immár az aulában. A Külügyminisztérium a „Külföldi magyar emlékek megőrzésére” szóló programja keretében támogatta a Mindszenty-emléktábla felújítását. A munkálatokat Prím József ötvös és fémrestaurátor végezte.

A rektor köszönetet mondott a minisztérium, valamint a nagykövetség munkatársainak a segítségért, majd megáldotta az emléktáblát.

Az eseményen Szilágyiné Bátorfi Edit, Magyarország ausztriai nagykövete mondott beszédet, fontosnak nevezve a Pázmáneumban tartott október 23-ai megemlékezést. „Isten-tisztelettel kezdtük a megemlékezést, ami egészen más, emelkedett lelkiállapotot jelent” – mondta, majd így folytatta: – A tíz évvel a háború után történt események arra világítottak rá Magyarországon, hogy tévedtek, akik azt gondolták, ki lehet irtani a hitet, meg lehet szüntetni a vallást. (...) Mindszenty bíboros példát adott hű-

ségből, és őrizte a reményt, hogy lesz még szabadság Magyarországon.”

Az emlékezés koszorúját elsőként Szilágyiné Bátorfi Edit nagykövet, majd a társszervező, a bécsi Kaláka Club elnöke, Wurst Erzsébet, valamint a Pázmáneum nevében két egyetemista, Szalay Lotti és Balogh Áron helyezték el.

A díszteremben folytatódott a program Pálmai Árpád *Tiszták, hősök, szentek* című verses, zenés műsorával. Az előadó a prózai és énekes darabokat zongorán, régi hangszereken kísérte. Agapéval zárult az ünnepi eseménysor.

Forrás és fotó:
Collegium Pazmanianum

Akik védelmezték nemzetünket

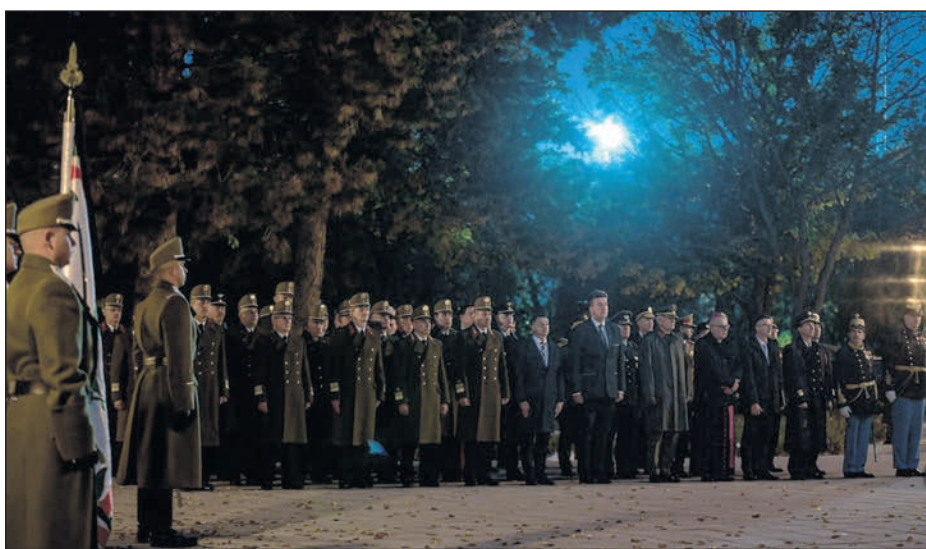
Gyertyagyújtás a Fiumei úti sírkert hősi parcellájánál

Halottak napja alkalmából kegyeleti gyertyagyújtást szervezett a Honvédelmi Minisztérium (HM) Katonai Örökség Főosztálya a budapesti Fiumei úti sírkert 52-es hősi parcellájánál október 30-án. A megemlékezésen imádságot mondott Berta Tibor dandártábornok, tábori püspök is.

A lélekharang megkondításával vette kezdetét a magyar földön elesett nemzeti és más nemzetekhez tartozó hősökre való emlékezés, amelyen Takács Attila altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének területvédelmi helyettese így fogalmazott: „Egyetlen nemzet egyetlen katonája sem született hősné; tetteik, hősi cselekedeteik alapján válhattak azzá. Mi, katonák tisztában vagyunk azzal, hogy áldozatokat kell hoznunk. Tudjuk, hogy olykor a legnagyobb árat fizetjük mások szabadságáért: az életünket adjuk. Azok, akikre ma emlékezünk, ennek tudatában, ezzel a ténnyel végezték szolgálatukat. Sokan közülük hőssé váltak, és örökké példaképként élnek az emlékezetünkben. De ott vannak azok is, akiknek nem adta tott meg a hősi emlékezet. Gondoljunk azokra, akik névtelenül váltak egyggyé az Isonzó-folyóval és a dolomitok bérceivel. Gondoljunk azokra, akiket elragadt az orosz tél vagy a szovjet forgószél. Gondoljunk azokra, akikről a családjuk sem tudta, hogy élnek vagy meghaltak” – emlékeztetett Takács Attila altábornagy.

„Adassék hát dicsőség, tisztelet és hála mindazoknak, akik életükkel áldoztak a kötelességteljesítés és a hazaszeretet oltárán, akik miatt ma itt állunk. Reméljük és hisszük, hogy az áldozatuk nem volt hiábavaló, mert vérük a szabadság palántáját táplálta” – zárta ünnepi beszédét a Honvéd Vezérkar főnökének területvédelmi helyettese.

„Itt vagyunk, hogy tisztelegjünk hőseink, köztük a zsidó munkaszolgálatos testvéreim előtt, akik kitartottak az emberiség és az összetartás eszméje mellett, sokszor a legnehezebb körülmények között is. Az itt nyugvó katonák nemcsak egyenruhát viseltek, hanem magukban



hordozták azt az eltökélt szándékot, hogy megvédik otthonaikat, szeretteiket és hazájukat” – fogalmazott kegyeleti imájában Totha Péter Joel vezető tábori főrabbi.

„Voltunk, mint ti, lesztek, mint mi” – ezekkel a gróf Széchenyi István nyugalóhelyének bejáratára felvésett szavakkal emlékezett a hősökre Szabó Ferenc alezredes, protestáns tábori püspökhelyettes. Hangsúlyozta, „a komor mondat alapvető igazságot fogalmaz meg, amely jól illik ahhoz a pillanathoz, amikor mindannyian szembesülünk az elmúlás gondolatával, s jól illik az alkalomhoz, amikor a két világháborúban elhunyt katonáinkra emlékezünk”.

„A földi élet vége az emberi értelmet a határkérdés megoldhatatlanságával szembeállítja. Egyedül Jézus Krisztus feltámadása nyitott meg egy olyan ablakot, amelyen át a hit reménysége be tudja világítani az elmúlás, a halál sötétségének világát, s ahol sajátságosan megérinthez a te kezed, Urunk – fogalmazott imájában Berta Tibor tábori püspök. – Amikor halottaink sírjánál mécseseket gyújtva fohászkodunk, akkor azzal a hittel fordulunk hozzád, amely által reménységet öntesz a szívünkbe az eljövendő örök élet boldogságával, mikor letörölsz majd a szemükről minden könnyet, és színről színre látunk téged, Istenünk.”

„Akikért most imádkozunk, legtöbb-ször nem maguk döntöttek a sorsukról,

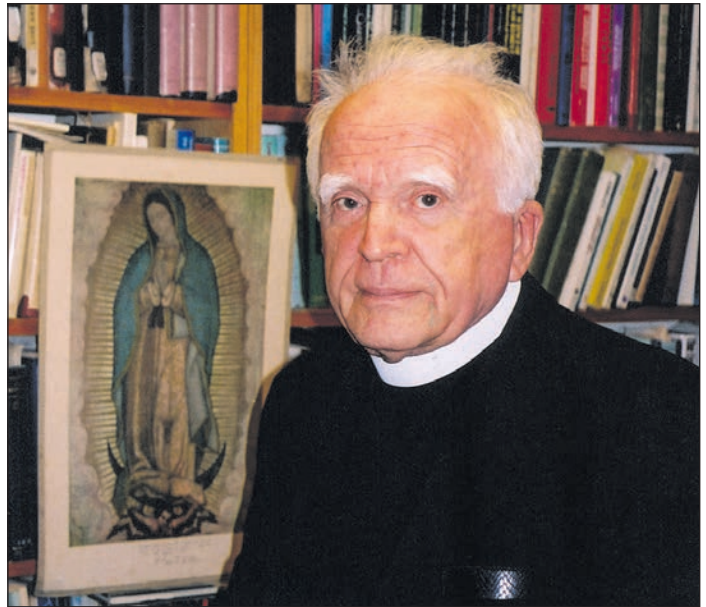
mert parancsra mozdultak a hazáért és a nemzetért, a katonai szolgálat kötelességében. Jóságodba ajánljuk most mind-azokat, akik országunk megalapításától kezdve a katonai erények felmutatásával tudtak helytállni a csatákban, háborúkban, szabadságharcainkban, amikor védelmezték a magyarságot, nemzetünket, szerettét hazánkat. Közöttük megannyian voltak olyanok, akik az erények járható útját választva készek voltak életüket adni Magyarországotért a hősi áldozatvállalás bátorságában. Sohasem rettentek meg az ellenféltől, mindazonáltal a legádázabb küzdelmes harcokban is föl tudták mutatni az igazság és az igazságosság ére-nyét a kiszolgáltatottak, az elesettek és a gyöngék melletti kiállásban” – mondta imájában a tábori püspök.

Az esemény zárásaként koszorút helyeztet el az emlékműnél – mások mellett – Takács Attila altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének területvédelmi helyettese; Horváth Tamás, a HM Katonai Örökség Főosztály vezetője; Manfred Hanzl dandártábornok, a Budapesti Katonai Attasétestület doyenje; illetve Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója.

Forrás:
Katolikus Tábori Püspökség
Fotó: Rácz Tünde

Végtelenre nyíló emberi horizont

Konferencia Madridban Jáki Szaniszló bencés tudós születésének 100. évfordulóján



Jáki Szaniszló Templeton-díjas magyar bencés szerzetes születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi tudományos konferenciát a madridi Universidad CEU (Centro de Estudios Universitarios) San Pablo október 25–26-án Science and Faith in Stanley L. Jaki címmel. A tanácskozásnak két magyar előadója volt.

Bagyinszki Ágoston OFM, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanszékvezetője, főiskolai docens *Epistemological Notes on the Work of Stanley Jaki at the Intersection of Theology and Natural Science* címmel, Tóth András, a Károli Gáspár Református Egyetem tanszékvezetője, egyetemi docens, a Jáki Szaniszló Társaság elnöke pedig *Jaki's Critique of the Reductionist Approach to AI and Its Today's Implications* címmel tartott előadást a rangos nemzetközi tanácskozáson.

Bagyinszki Ágoston előadásában kiemelte, hogy Jáki

Szaniszló szerint a vallási megismerés elköteleződő bevonódás és közösségi beágyazódás nélkül nem lehet teljes. Tóth András erre reflektálva felhívta a figyelmet, hogy a bencés szerzetes példája arra tanít, a tudomány szűk látóköri művelése mechanisztikus megközelítésekhez vezet, és azt kockáztatja, hogy elveszítjük a végtelenre nyíló emberi horizontunkat, amely a keresztény hittől elválaszthatatlan.

Forrás:
Jáki Szaniszló Társaság
Fotó: Tóth András

A meseolvasás a gyermekek életében

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola konferenciája

(Folytatás az 1. oldalról)

A meseolvasás, történetmondás ugyanakkor erősíti a szülő és a gyerek közötti érzelmi kapcsolatot, segít a pozitív énkép kialakításában is, vagyis elősegíti a gyerekek mentális jólétét.

Azzal azonban eddig kevesebbet foglalkoztak a szakemberek, milyen hatással vannak a szövegértésre, a gondolkodás és a fantázia fejlődésére a mesekönyvek illusztrációi. Pedig a „digitális bennszülöttként” emlegetett generációnak hatalmas a képigénye. „Ezt a szakirodalomban sokszor olyan kifejezésekkel illetik, mint »vizuális szövegbombázás« vagy »képprobbanás«, miközben a kutatások azt mutatják, hogy a mai gyerekeknek egyszerűen ez a természetes közegük. Ez a generáció sokkal inkább jobb agyféltekés működéssel – képekkel, holisztikus megközelítéssel – próbálja befogadni a világot” – magyarázta a szakember.

Egy 2019-es hazai felmérésből az is kiderült: az óvodásoknak szükségük van arra, hogy mesehallgatás közben lássák a történethez szorosan kapcsolódó képeket; a 4-6 évesek többsége pusztán hallás alapján nem érti meg a szöveget. „Egy korábbi megközelítés szerint ahhoz, hogy egy gyerek fantáziája belső képeket tudjon teremteni, nem szabad külső képet, vagyis illusztrációt kapnia. Ám a kutatások egyértelműen azt igazolják, hogy az illusztráció nem akadályozza, hanem ösztönzi és gazdagítja a szövegekből kibontakozó belső képek megformálását.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fejből mesélés mellett illusztrált mesekönyveket is érdemes közösen olvasni” – emelte ki, hozzátéve: képekre, rajzokra nemcsak az óvodás korosztálynak, hanem az általános iskolásoknak, sőt a tizenéves olvasóknak is szükségük van. A művészen megformált illusztrációknak ugyanis



az irodalmi klasszikusok megértésében és élvezetében, sőt a versek iránti érdeklődés megőrzésében is hatalmas szerepe van. A mai gyerekkönyvek illusztrációinak zöme ráadásul önálló műalkotásként is megállja a helyét, így kaput nyit a képzőművészet felnőttkori befogadása és élvezete felé is. „Ma olyan illusztrátoraink vannak, mint a 20. század közepén: valódi művészek” – mondta Zóka Katalin.

A konferencia több előadója kitért arra is, hogy a gyermekkönyvek vásárlóit egyre nagyobb – már-már zavarba ejtően széles – választék várja. „Nemcsak arról van szó, hogy több mesekönyv jelenik meg, hanem arról is, hogy a gyerekkönyvek sokkal jobban különböznek egymástól műfajilag, mint korábban” – mondta Szombathelyiné Nyitrai Ágnes főiskolai tanár, a konferencia szakmai vezetője. Hozzátette: ez egyrészt szabadságot ad a szülőknek és a pedagógusoknak, de el is bizonytalaníthatja őket, sokan ugyanis nehezen igazodnak ki a csak képekkel mesélő „silent book”-ok, az interaktív köny-

vek, a böngészők, a játékokkal gazdagított mesekönyvek és a sok más műfaj között.

És hogy a választék növekedésével párhuzamosan hogyan változik a kisgyermekes családok meseolvasásra fordított ideje? A konferencia szakmai vezetője szerint érzékelhető a polarizálódás a szülők körében – vannak, akik könyvet, mások inkább digitális eszközöket adnak a gyerekek kezébe. „Ugyanakkor azt is látjuk, hogy nagyon sok szülő kifejezetten fejlesztő szándékkal választ könyvet. Pedig elsősorban azért jó, ha egy gyerek életében jelen van a könyv és a mese, mert az jó élmény számára; fejlesztő hatásuk csak az élményt adó könyveknek, meséknek lehet. A szülőket ezért arra bátorítjuk, hogy merjék ennek a szépségét és élményszerűségét megélni, és ne keressenek közvetlen fejlesztő hatást, ne ez legyen a fő szempont a könyvválasztáskor” – emelte ki Szombathelyiné Nyitrai Ágnes.

Forrás és fotó: Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Iskolai lelkipásztorok találkozója Egerben

Az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő köznevelési és szakképző intézmények lelkipásztorai számára szerveztek találkozót október 30-án az Egri Hittudományi Főiskola és Érseki Papnevelő Intézetben. Az évente kétszer megtartott értekezlet célja a lelkipásztorokat érintő feladatok megvitatása.

Lóczi Tamás, az Egri Főegyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága elnöke a Szent István Televízió kérdésére

gyakorlati tanácsokkal segíteni a lelkipásztorokat, akik egyéniségüktől függően valósítják meg azokat a maguk területén.

Lóczi Tamás az idei tanév „Jöjjetek, imádjuk az Urat!” mottója kapcsán arról értekezett, hogy miként hathat ez a gondolat az iskolai életre, és a lelkipásztoroknak milyen feladataik, lehetőségeik lehetnek ebben.

Juhász Ferenc pasztorális helynök ezután számos, az iskolai lelkipásztorokat érintő konkrét kérdésben adott iránymutatást előadásában. A program további részében



elmondta: az iskolai munkatervet olvasásakor, valamint az intézmények látogatásakor egyértelműen látszik, hogy az iskolai lelkipásztor jelentős hatással van az oktatási-nevelési intézmény életére, rendszeresen konzultálnak, számolnak vele az igazgatók. Ezt az együttműködést azonban mindig lehet javítani. Ennek érdekében célszerű

az aktuális feladatok ismertetésére került sor, illetve szó esett a korábban lezajlott igazgatói értekezletek eredményeiről is.

A program érseki összeggel zárult, azt megelőzően pedig a résztvevőknek lehetőségük nyílt személyes véleményük, gondolataik megfogalmazására.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

Az Ágota Közösség idén is díjazta a jó tanulókat Szegeden

Idén is ünnepségeken köszöntik és ismerik el azokat a gyermekvédelmi gondoskodásban, nevelőszülőknél vagy lakásotthonban élő fiatalokat, akik az előző tanévben kiemelkedő szorgalommal tanultak. Az Ágota Közösség eseménysorozata idén is Szegeden kezdődött. A rendezvényre száznyolc diák kapott meghívót – írta weboldalán a Szeged-Csanádi Egyházmegye október 18-án.

Az Ágota Közösség a Kiválósági és a Hősötös díjakkal negyedik éve ösztönzi kiemelkedő tanulmányi eredmények elérésére az általános és középiskolás gyermekeit. A tanulmányi díjak népszerűsége töretlen: idén 764 sikeres pályázat érkezett a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató feladatvállalási területéhez tartozó 13 vármegyéből. A Kiválósági díjra 396-an, a Hősötös díjra 368-an pályáztak eredményesen, és meg kell említeni, hogy a Kiválósági díjasok közül huszonöt fiatalnak kitűnő lett a bizonyítványa.

Az október 14-én tartott ünnepségre az Ágota Közösség teljes területéről huszonöt, kitűnő bizonyítvánnyal pályázó diák és nyolcvanhárom Csongrád-Csanád vármegyei Kiválósági és Hősötös díjas kapott meghívást a szegedi Csongor téri központba. Az elismeréseket, okleveleket, valamint a kitűnőknél járó ajándék tablettát területi vezetők adták át a gyerekeknek, akik eredményeikkel, szorgalmukkal sorstársaiknak is példát mutatnak. Ezt megelőzően Szabóné Szívós Ildikó általános igazgatóhelyettes, a Kiválósági díj ötletgazdájá gondolatot mondott ki a fiúknak és a lányoknak, illetve a velük foglalkozó nevelőszülőknél. Arra is emlékeztetett, első alkalommal még csupán nyolcvan pályázó akadt, azóta a számuk szinte megtízszereződött.



A Kiválósági díjra azok a nevelőszülőknél vagy lakásotthonban élő, felső tagozatos és középiskolás gyermekek pályázhattak, akik legalább négyes tanulmányi átlaggal zárták a 2023/2024-es tanévet. A Hősötös díjra alsó tagozatos diákok és azok a fiatalok jelentkezhettek, akik az előző tanévben bármely típusú, alap- vagy középfokú oktatási, nevelési intézményben legalább száz ötöst, vagy annak megfelelő, e-naplóban, ellenőrzőben rögzített tanári értékelést szereztek.

Forrás: Szeged-Csanádi Egyházmegye; Délmagyar.hu
Fotó: Karnok Csaba

Jöjj, és kövess engem! Görögkatolikus roma ifjúsági találkozó Máriapócscon

Az őszi szünet kezdetén, október 28–29-én Máriapócscon roma fiataloknak szerveztek találkozót, amelyre az egész Görögkatolikus Metropólia területéről hívták és várták a résztvevőket. A másfél napos program két fő szervezője Nagy Zoltán, a Nyíregyházi Egyházmegye és Oroszné Obbágy Rita, a Miskolci Egyházmegye cigánypasztorációs megbízottja volt.

Tíz településről, leginkább a Nyíregyházi és a Miskolci Egyházmegye területéről csaknem ötvenen érkeztek Máriapócsra. Köszöntő, közös ima és az ebéd után a fiatalok megismerkedhettek a kegyhellyel. Ez az idegenvezetés mintegy bevezető is volt a találkozó témájához és mottójához: „Jöjj, és kövess engem!” (Lk 18,22). Orosz István Imre, a Görögkatolikus Papnevelő Intézet propedeutikus előjárója, valamint Magyar Richárd papnövendék, lelkipásztori kisegítő, hitoktató tartott előadást a fiataloknak. Az előadások mellett kiscsoportos beszélgetésekre és fórumra is sor került.

Kovács Tamás Bence a Nemzeti Ifjúsági Tanács képviselőjében volt jelen a máriapócsi roma ifjúsági találkozón. A fiatalokat Balogh Győző cigánypasztorációs referens, valamint Szemerszki Mihály papnövendék kísérte. A roma ifjúsági találkozó ebben a formájában az első volt, de a szervezők szeretnék hagyományt teremteni, hiszen céljuk „minél több cigány fiatal megismertetni az örömhírről” – mondta el Oroszné Obbágy Rita.

A szervezők sikerként élték meg, hogy személyes kapcsolatuk van nagyon sok résztvevővel, akik olyan közösségekből érkeztek,

amelyekben már gyakorlat a minitalálkozó szervezése, s ahol felnőttek is kapcsolódnak az Egyházhoz, így Jézus Krisztushoz. A beszélgetések, előadások az élet- és teremtésvédelem témáit érintették, valamint önmagunk, mások és Krisztus szeretetével foglalkoztak.

„Egy életünk van, ugyanabban a világban élünk: vagy együtt élünk, vagy megkeserítjük egymás életét – mondta a találkozó kapcsán a Nyíregyházi Egyházmegye sajtóosztályának nyilatkozva Oroszné Obbágy Rita. – Minden erről az egy életéről szól, arról, hogyan fejezzük be, s hogy görbe utakat járunk-e be addig, vagy kiegyenesítjük azokat Krisztus kegyelméből,



hogy üdvösségre juttasson bennünket. Alapvetően nem különbözünk egymástól: a Jóisten képe és hasonlatosságára teremtettünk mindannyian, az örömhírt és az üdvösséget egyformán kaptuk.”

Forrás: Nyíregyházi Egyházmegye
Fotó: Galambica Péter

A gyógyulás forrásai: imádság és megbocsátás

Beszélgetés az aranymisés Mészáros Domonkossal

(Folytatás az 1. oldalról)

Édesapámtól tanultuk meg mi, gyerekek a szerszámok használatát, tízéves koromban megmutatta, hogyan szereljem össze a meghibásodott biciklit. Korán megtanultam tőle azt is, hogy jó és értékes dolog dolgozni, valami hasznosat kiadni a kezemből. Soha nem ijedtem meg a fizikai munkától, így Kárpátalján sem, ahol árvizekkel, építkezésekkel kellett szembenéznem.

– A nyolcadik osztály elvégzése után hol tanult tovább?

– 1965. augusztus 20-án az édesanyám kormánykitüntést kapott a parlamentben az óvónői munkájáért, de ugyanabban az évben októberben kirúgták az állásából, és sehol nem alkalmazták óvónőként, mivel én a Kecskeméti Piarista Gimnáziumban kezdtem tanulni. Emiatt el kellett hagynunk a szolgálati lakást is, ami azért volt nehéz, mert az öt gyermek közül hárman még középiskolában és főiskolán tanultunk, édesapám nyugdíja pedig nem volt sok. Összehúztuk magunkat. Húsz forint volt a havi zsebpénzem gimnazista és szeminarista koromban, ez elég volt a fogkrémre, szappanra, s talán egy vagy két gombóc fagylaltra. De megértettük a helyzetünket, nem panaszkodtunk.

– A hithez, Istenhez már korán közel került?

– Gyermekkoromtól kezdve rendszeresen ministráltam. Németh Tibor káplán atyát nagyon szerettem Vásárhelyen. Minden héten be kellett számolnia a rendőrségen, hogy nem folytat-e szocializmusellenes tevékenységet. Ennek ellenére is összegyűjtött harminckét ministránst, akikkel versenyeztünk nagybőjtben, adventben, ő pedig jutalmazott bennünket. Az előző hat szolgálati helyéről szedte össze a gyerekeket, látogattuk egymást, együtt kirándultunk. Most, amikor az aranymisém kezdetén körbejártam a templomban, meghintettem szenteltvízzel a híveket, és láttam az ország minden részéből, sőt a határon túlról is érkezett embereket, akiknek ragyogott a szemük, egy gyermekkori élményem köszönt vissza: itt a mennyország. Óriási élmény volt átélni, hogy az életünkbe befogadott kegyelem miként válik valósággá a szolgálatban.

– Gyermekkorában rendkívüli tehetsége volt a hegedűhöz. Hogyan lett mégis római katolikus pap?

– Az ismert hegedűművész, Márffy János tanár úr Szegedről járt ki tanítani Vásárhelyre. Tízéves koromban ő ajánlotta fel nekem a szegedi konzervatórium hegedű tanszakát. Am nem sokkal előtte átéltem egy istenélményt, és én inkább azt választottam, mint a zenét.

– Mi történt?

– Az egyik hajnali misén a bátyámat helyettesítettem



a kötelezően elvállalt ministránsszolgálaton. A templomig vezető úton esett az ónos eső, a biciklim csúszkált a jégen, az utolsó pillanatban értem oda a misére. Felnéztem, és a templomban a mennyezet helyett mintha a mennyországot pillantottam volna meg. Úgy éreztem, Isten fogadott, és kimondhatatlan szeretetet, boldogságot éltem meg. Csupán néhány pillanatig tartott ez az élmény, de elég volt ahhoz, hogy megsejtssem: nem a zenészi pálya az utam.

– Tíz paptestvérével együtt 1974. június 23-án szentelte pappá Bánk József püspök a váci székesegyházban. Ez már a Kádár-rendszer, az úgynevezett puha diktatúra időszaka volt. Mennyire mutatkozott meg ez a hatalomnak az Egyházhhoz való viszonyában?

– Messziről kezdem a választ. Hetedikes voltam, amikor a vásárhelyi Szent István-templom előtt megszólított egy egyetemista: van itt egy kis közösség, szívesen látnának engem, ha senkinek, még a szüleimnek, a testvéreimnek sem beszélek erről. Csatlakoztam hozzájuk. Hittant tanultunk, zenét hallgattunk, kirándultunk. A közösség vezetője és fenntartója, Majoros Mária, megyei főkönyvelőként tevékenykedett, de Armella néven titokban domonkos nővér volt. Szenzációs lelkiülettel tevékenykedett, bármikor felkereshettük őt, az én sorsomat is folyamatosan figyelemmel kísérte. Amikor gimnazistaként késő este érkeztem haza Vásárhelyre, akkor is elmehettem hozzá beszélgetni. Pénzt is kaptam tőle útiköltségre, hogy részt vehessek a titkos lelkigyakorlatokon Püspökszentlászlón, ami nagy távolságra volt Hódmezővásárhelytől. Németh János jezsuita atya tartotta ezeket a lelkigyakorlatokat, évente egyszer-kétszer, egyébként kertészként dolgozott a két doktorátusával. Azonnal megtalálta a hangot a fiatalokkal. Misztikus lélek volt. Sokat köszönhetek az ugyan-csak jezsuita Mácsy Imrénék is. A nővére Vásárhelyen élt, időnként meglátogatta. Csak őnt templomban, mellékkoltárnál misézhetett. Felajánlottam, hogy ministrálok neki, és ő el-

fogadta. A mise után kiültünk a téren egy padra, és beszélgettünk. A helyi plébános nem merte fogadni őt, a börtönviselt jezsuitát. Az úgynevezett puha diktatúra idejében sem volt ildomos egy ilyen megbeszélgetnie annak, aki karrierre vágyott. De a sok megpróbáltatáson keresztülment Imre atyánál mosolygósabb embert nem nagyon láttam életemben. Mindenképpen meg kell még említenem a Szociális Missziótársulathoz tartozó Viktória nővért is, aki Dorozsmán, a cigánytelepen dolgozott. A szeretet és a jóság legnehezebb, de legfelemelőbb történeteit élte meg ott, és mesélte el nekünk. Megtapasztaltuk nála, hogyan jelenik meg a kereszténység a hétköznapiakban. A puha diktatúrában nem volt tanácsos egy ilyen lelkiületű nővérral találkozunk, hiába segítette a cigányokat. Az állam 1975-ben hozott egy olyan rendeletet, hogyha a hittanra jelentkezők száma eléri a harmincat, akkor még egy hittanórát lehet tartatni a plébánián, akkor is, ha kétszáz jelentkezőnek. Ez az iskolai hittanra is vonatkozott. A békepapi gyűléseken pedig illet megjelenni, ha valaki ezt nem tette, akkor ide-oda helyezték. Isaszegről például azért helyeztek el, mert reverendában fociztam az utcán a gyerekekkel. Egyszer 1981-ben a püspök atyával a domonkos szerzetességről kezdtem volna beszélgetni, de ő azonnal mutatta a kezével, hogy lehallgató készülék van elhelyezve a püspökségen, ne beszéljek erről. Sokakat zártak börtönbe, vonták meg a működési engedélyüket, a helyi képzéseket leállították, a pedagógusokat félelemben tartották...

– Az ötven év alatt több helyen szolgált. Említene ebből az időből néhány mozzanatot, ami különösen megmaradt Önben?

– Az első szolgálati helyemről, Szegvárról azért helyeztek el, mert elindítottam az ifjúsági hittant. Mindszentre kerültem, nagyon aggódtam a hittanosokért. Biciklivel indultam hozzájuk, hogy tartsam bennük a lelket. Már Szegvár határán jártam, amikor megszólalt a lelkemben egy hang: rá kellene

bízni őket a Szentlélekre. Háromszor tettem meg ezt. Nehéz volt, mert működött bennem a szeretet és a gondoskodó féltés. Utólag kiderült, hogy a szegvári fiatalok minden héten találkoztak, olvasták a Szentírást, imádkoztak, és támaszt nyújtottak egymás

„

Új fejlemény, hogy nő a felnőttként megtérők száma a drogtól,

alkoholtól, börtönből szabadultak körében.

Örömet találnak a kereszténységben,

új irányt ad az életüknek

számára. Amikor nemrég, az aranymisém alkalmából elmentem Szegvárra, eljött az egykori hittancsoport fele, és ott folytattuk a beszélgetést, ahol ötven évvel ezelőtt abbahagytuk. A rendszerváltozás után Grazba kerültem novíciusmagiszternek. Heten voltak a jelentkezők, öten maradtak a noviciátus végére, és hárman lettek közülük papok. Onnan Debrecenbe kerültem, s még két éven át folytattam a magiszteri feladatot. Utána plébános lettem, és tanítottam a Kossuth Lajos Tudományegyetemen krisztológiáról, önéletről, önismeretről, párkapcsolatról. Két év alatt kétszáznegyvenre nőtt a hallgatók száma. Oktathattam az ottani orvostudományi egyetemen is, ugyanilyen érdeklődés mellett.

– Kárpátaljára 1997-ben került.

– Igen, miután finoman fogalmazva fölmentettek a budapesti Thököly úti – akkor még domonkos – Rózsafűzér Királynéja-templom plébánosi tisztsége alól. Leégett az ottani

orgona, és kiderült, hogy Kádár János egyik volt embere gyűjtötte fel, évekkel a rendszer-változás után... Kárpátalján kilenc évig szolgáltam. Csodálatos évek voltak, szerteágazó munkát végeztünk. Az alapítványok segítségével sokat építkezhettem, létrehoztam három katolikus óvodát, két egyetemi kollégiumot, három cigány közösségi házat, s ezek mellett különböző pasztorális szolgálatokat.

– Természetes, hogy a pap a megbékélés embere, de gondolom, hogy a kárpátaljai szép emlékekkel a lelkében különösen fájdalmasan érinti az Ukrajnában immár csaknem három éve dúló háborút.

– Néhány hónappal ezelőtt miséztem Ungváron, és egymás után, zokogva borultak a nyakamba a huszon-egynéhány éves özvegyasszonyok, akik ott maradtak egyedül a két-három gyermekükkel. Ez borzalmas. Azokban, akik hideg fejjel és lélekkel kezelik a háborút, talán megszólalna a lelkiismeret, ha közelebbről megismernék azokat az embereket, akiknek a hátralevő életét megnyomorítják. Nincs semmi felelősségérzet ezekben a döntéshozóknak, ami döbbenetes. Talán még soha nem volt szükség annyira az imádságra, különösen a rózsafűzér-imádságára, mint napjainkban.

– Nagyon szoros a kapcsolata a MECS Családközösséggel és a Szeretláng Mozgalommal.

– Több mint húsz évvel ezelőtt, 2001-ben a kárpátaljai magyar ajkú papoknak lehetőségük volt arra, hogy lelkigyakorlaton vegyenek részt a MÉCS Családközösség szervezésében. Mivel a hetvenes-nyolcvanas években sok jezsuita típusú lelkigyakorlatot tartottam, megtapasztaltam a Gabriel Calvo (spanyol pap, a Marriage Encounter katolikus lelkeségi mozgalom megalapítója – B. D.) által megalkotott lelkigyakorlatok kincseit, láttam, hogyan működik a civil munkatársak bevonása a munkába, hallottam az élménybeszámolóikat. Ezek a lelki programok a válságban lévő papokat és házaspárokat gyakorló keresztények pozitív tanúságtételeivel segítik túllendülni a nehézségeken. Ezért csatlakoztam a MÉCS Családközösséghez, több mint száz alkalommal tartottam nekik lelkigyakorlatot. Ma már eucharisztikus és máriás típusú MÉCS is létezik. Kiemelt szerepe van az imádságnak és a megbocsátásnak, ez két olyan erő, ami elhozza a résztvevőknek a belső gyógyulást. Áldás ez, még a születések számára is kedvezően hat.

A Szeretláng Mozgalommal kapcsolatban felidéződik bennem, hogy jelen voltam, amikor Erdő Péter bíboros atya 2009. június 6-án hivatalosan elismerte a mozgalmat az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében, a Szent István Társulat pedig megegyeztetten Kindelmann Károlyné Erzsébet Szeretláng Lelki

Naplóját, Kovács Zoltán mariológus atya briliáns, lelkiileg és tudományos szempontból is kiváló, teológiai alaposággal megírt tanulmányával. Ez döntő felismerést hozott számomra. Azóta hetente húsz percet beszélek a Szeretláng Mozgalomról az EWTN tévében. A rózsafűzér-imádság domonkos karizma. A szeretetet és a békét hordozza magában, semmi máshoz nem hasonlítható gyümölcsöket érlel. A megbocsátást tanítja, és azt is: arra vagyunk meghívva, hogy az életünket áldozatok árán is odaadjuk Jézusnak. Milyen jó lenne, ha ezt minél többen felismernék! Sopronban harminc, a harmincas-negyvenes éveiben járó családós férfi minden csütörtökön este fél kilenckor közösen imádkozza a rózsafűzért.

– Tizenhét éve szolgál az ország nyugati szélén, Sopronban. Milyen a hitélet a húség városában?

– Sokan vannak a három-néggyermekes családok, keresztény szellemben nevelik a gyerekeiket. Amikor idekerültem, hatvanezren éltek itt, most több mint százezren. Hál' Istennek sokan járnak templomba. Öt plébánia van, a hétvégéken körülbelül húsz misével. Majdnem mindenütt megtelnek a padosorok.

– Sopronban tehát nem igazolódik be az általános vélemény, mely szerint a jólét eltávolít a hittól.

– Úgy látom, hogy az itteni emberek biztonságos élete nem beképzelt, hanem kultúralt kereszténység. Ha a másik oldalt nézem, a szegényeknek jó keresztényeknek kellene lenniük, hiszen a vallás komoly támaszuk tudna lenni. Sajnos azonban a periferián élők alig gyakorolják a hitüket. Az viszont új fejlemény, hogy nő a felnőttként megtérők száma a drogtól, alkoholtól, börtönből szabadultak körében. Örömet találnak a kereszténységben, új irányt ad az életüknek. Ebben az is közrejátszik, hogy hét éve éjjel-nappal nyitva áll Sopronban az Örökimádás-kápolna, amelynek komoly kegyelmi kisugárzása van.

– Aranymisésként hogyan gondol vissza az elmúlt ötven évre?

– Alig hiszem el, hogy eltelt fél évszázad. Ha azonban sorra veszem, mennyi mindent adott nekem a Jóisten, megdöbbenek. Boldog vagyok, hogy pap lehetek, és azért is, hogy sok mindennel tudtam segíteni másokat. Ha mulasztottam valamilyen, azt nagyon sajnálom, és bocsánatot kérek azoktól, akiket megbántottam. Az Úristen azonban nem változott, nem hozzám méri a kereszténységet, hanem nekem kell hozzá mérnem magamat, és ő kijelöli számomra a további lépéseket, áldozatokat. Az ő zsenialitása határozza meg a papi szolgálatom további szakaszát is.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

ALBÉRLET

BUDAPESTEN, a Blaha Lujza térnél egy-szobás lakás kiadó. T.: 06/30-962-6675

RÉGISÉG

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, örökséget bútorokat, festményeket, herendi porcelánt, ezüsttárgyakat, ékszereket, aranyneműket, szobrokat, karórákat, érméket, kitüntetések magas áron, készpénzért vásárolunk. T: 06/20-932-6495

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-10-17., csütörtök 10-19 óra.

ÉLETJÁRADÉK

BIZALOM ÉS SEGÍTSÉG. Megbízható budai hívó család olyan, Budapestén élő

kedves hölgyet vagy urat keres, akivel élet-járadéki szerződést köthet. Havi rendszeres, komoly járandósággal segítjük Önt ezután, hogy könnyebbek legyenek a hétköznapiak, ne okozzon gondot a számlák befizetése vagy a gyógyszerek megvásárlása. Saját otthonában élhet továbbra is, és élvezheti azt a nyugalmat, amelyért életében megdolgozott. Emellett pedig egy olyan családot ismerhet meg, amely őszintén és bizalommal fordul Ön felé, és segíti a hétköznapiakban. Hívjon bizalommal! T.: 06/20-433-6019

INGATLAN

A HEGYESHALMI VASÚTÁLLOMÁSTÓL gyalog öt percre, csendes, egyirányú utcában, 70 m²-es, kétszobás, összkomfortos, ötvenéves, felújítandó, masszív, téglacsaládi ház (irodának vagy rendelőnek), 950 m²-es bekerített kertben építésztlő eladó. Energetikai besorolás: GG=átlagost

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő-irrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Gálgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térg.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentség-imádási rendje: hétköznapi 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékot imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaláda elhelyeztet szándékot imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédék a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmise után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmise Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapest és Egerben a következő napon: december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiseket 7 órakor előben közveitli a budapesti városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszekesegyház, Eger, Pyrker tér 1.) a Szent István Rádió.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móríz Zsigmond út 141.): december 5-én 16 órától 8-án 13 óráig ADVENTI lelkigyakorlat Osztie Zoltán atyával. December 12-én 18 órától 15-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Életszakaszok belső gyógyulása”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinknek való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kététenente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) első hittantermében pedig kététenente szerda este-ként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. november 20., december 4., 18. Az együttéteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (kato.tegzes@gmail.com, 06/30-462-9272).

MÉCS Napok – fiatal pároknak. Lelkigyakorlatot tartanak Budapest, a budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) 2024. november 15-17-én, péntek estétől vasárnap délutánig. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják az együtt járó és jegyespárokat, valamint a három éven belül házasodott házaspárokat a következő alkalomra. A programot Papp Tihmér OFM atya vezeti. Jelentkezési határidő: 2024. november 8., péntek. További információ: <https://mecshonlap.hu>

MÉCS Napok – házaspároknak. Lelkigyakorlatot tartanak Budapest, a budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) 2024. november 22-24-én, péntek estétől vasárnap délutánig. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok

2024.11.24-én
Zarándoknap
Ezen a napon
állandó
kiállításaink
ingyenesen
látogathatók!

További programok: mindszentyneum.hu



2024.11.24-én
Zarándoknap
Ezen a napon
állandó
kiállításaink
ingyenesen
látogathatók!

További programok: mindszentyneum.hu

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvany Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Várossy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrekto: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni példányos előfizetés belföldi negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>



A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.



Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznapi: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

BÚCSÚ

Koncertmise lesz a bujái búcsú ünnepén november 10-én, vasárnap 11 órától, énekes szólistákkal, W. A. Mozart műveiből. Ünnepi búcsúi nagymisét celebrál, szentbeszédet mond és a körmenetet vezeti: Szerencsés Zsolt kanonok, esperes, dorogi plébános, közreműködik a Szent Gellért együttes.

CSALÁDI LELKINAP

Sárváron a Szent László Katolikus Iskolában (Sárvár, Dózsa Gy. u. 28-30.) 2024. november 23-án, szombaton 9 órától egyházmegyei családi lelkಿನapot szerveznek. Korosztályos gyermekprogramokkal, felnőtteknek szóló előadásokkal várunk mindenkit szeretettel. A 15 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök mutatja be.

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Cecília Egyesület (OMCE) szeretettel meghívja tagjait éves közgyűlésére 2024. november 13-án, szerdán 16 órától a Központi Szeminárium (Budapest V., Pappnévelde u. 7.) első emeleti Káptalan termébe.

NYÍLT NAP

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (Budapest V., Piarista köz 1.) november 28-án, csütörtökön 9 és 12.30 óra között nyílt napot tart: bepillantás a főiskola életébe, találkozási lehetőség oktatókkal, beszélgetési lehetőség hallgatókkal. Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

ELŐADÁS

„Képz(l)tt beteg” címmel új előadás-sorozat indul a Pázmány Szabadegyetem keretében, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán (Budapest VIII., Szentkirályi u. 28., Gy102-es terem) október 24. és november 28. között, csütörtök délelőttőlként. „Életkorunkra, képzettségünkre és bármely más meghatározó adottságunkra tekintet nélkül, mindennapi életünk részét képezi az orvosokkal, az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolat, amelyek középpontjában a magunk vagy hozzátartozóink egészsége, élete és méltósága áll. Az előadás-sorozat ezt a mindennapi, »laikus« gyakorlatot és tapasztalást segíti (jog)tudatossá és érthetővé tenni, megfogalmazva az etikai, teológiai, jogi és egyéb társadalomtudományi kérdéseket és dilemmákat. A felmerülő kérdések és dilemmák jelentős részére nincs többségi, társadalmilag elfogadott válasz, így azokat az előadás-sorozat sem kívánja kétséget kizáró módon megválaszolni, de igyekszik olyan összefüggéseket és érveket felsorakoztatni, amelyek hozzásegíthetnek, hogy ne mi legyünk a megmosolyogni való »képzelt beteg« saját életünk színművében.” Bővebb információ: <https://ppke.hu/pazmany-szabadegyetem-jak-kepzett-beteg>

VETÉLKEDŐ

Történelmi vetélkedő nem csak görögkatolikusoknak. A budapesti Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum történelemversenyt hirdet 7–8. osztályos, Kárpát-medencei katolikus tanulók számára. A verseny témája: Széchenyi István, a reformok embere; Széchenyi Magyarország felzárkóztatásának érdekében végzett gyakorlati tevékenysége. A versenyre háromfős csapatok jelentkezését várják. A vetélkedő kétfordulós. Nevezési határidő: 2024. november 15. Az első forduló pályamunkáinak beküldési határideje: december 15. További információk: <https://hd.gorogkatolikus.hu/Tortenelmi-vetelkedo>

KIÁLLÍTÁS

„Istennek Kintses Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból Esztergomban, az Esztergomi Főszekesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítást rendezte: Dobó Judit, Németh Boglárka, Ócsai Eszter.



Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. november 4.

Térjünk meg kapcsolatainkban!

A szinódus második ülősszakának záródokumentumáról

A püspöki szinódus 16. rendes közgyűlése második ülősszakának résztvevői október 26-án elfogadták és közzétették a 155 pontból álló záródokumentumot. Ferenc pápa úgy határozott, hogy a „Relatio Synodi”-t olasz nyelven azonnal nyilvánosságra hozzák. A korábbi gyakorlattól eltérően ezt követően nem születik külön pápai buzdítás.

„A szinódusi folyamat nem ér véget a püspöki szinódus jelenlegi közgyűlésének befejezésével, hanem magában foglalja a megvalósítás szakaszát is. Szeretne mindenkit bevonni a közös úton járásba a konzultáció és a megkülönböztetés szinódusi módszertanával, hogy a többféle egyházi környezetben kézzelfogható szinodális megterés valósuljon meg.” (9.)

A dokumentum a püspököket különösen az átláthatóság és az elszámoltathatóság melletti elköteleződésre szólítja fel.

Ferenc pápa Victor Fernandez bíborossal, a Hittani Dikasztérium prefektusával együtt hangsúlyozza, tovább munkálkodnak azon, hogy a nők nagyobb szerepet és nagyobb hatalmat kaphassanak az Egyházon belül.

A szöveg – amelyet átjár a megterésre való hívás – két kulcsszava: a „kapcsolatok” mint az Egyház létmódja; és a „kötelek”, amelyeket az ajándékok cseréje és a megterési folyamatok jellemeznek. A missziós horizont közép-pontjában a helyi egyházak állnak. Ez képezi a szinódus sokszínűség-tapasztalatának alapját, amely szerint minden struktúra a misszió szolgálatában áll, és a laikusok egyre inkább a folyamat alanyainak vagy főszereplőinek pozícióját töltik be.

Figyelemre méltó, hogy a szinódusi atyák és anyák azt javasolják, a Szentszék dikasztériumai kezdeményezzenek érdemi konzultációkat „a fontos, normatív erővel bíró dokumentumok közzététele előtt” (135.).

A záródokumentum öt részből áll, amelyeket az apostoloknak megjelenő feltámadt Jézusról szóló evangéliumi beszámolók inspiráltak.

Az első azonosítja „A szinodalitás szívé”, azaz lényegét. A második fejezetet – „Egy hajóban” címmel – a keresztény közösséget építő és a missziót formáló kapcsolatok átalakításának szentelték, a hivatások, karizmák és szolgálatok összefonódásának segítségével. A harmadik rész – a „Vesd ki a hálót” mondathoz kötődve – három, szorosan egymáshoz kapcsolódó gyakorlatot határoz meg: az egyházi megkülönböztetést, a döntéshozatali folyamatokat, valamint az átláthatóság, elszámoltathatóság és értékelés kultúrájának gyakorlatát. A negyedik fejezet – „Bőséges fogás” – felvázolja, hogyan lehetséges új formákban megvalósítani az ajándékok cseréjét és az Egyházban mindannyiunkat összekötő kötelékek ápolását egy olyan időszakban, amikor az egy területen való megmaradás tapasztalata mélyrehatóan változik. Az ötödik rész – „Így küldelek titeket” felszólítással – pedig egy elsőként megteendő fontos lépést vizsgál: gondoskodni kell Isten népének képzéséről, hogy mindenki szinódusi misszionáriussá váljon.

A dokumentum bevezetője (1–12.) azonnal tisztázza a szinódus lényegét. Ez nem más, mint „újraélni a tanítványok húsvét est, a koreleti teremben történt találkozását a Feltámadottal”. „A Feltámadottat szemlél-

ve – folytatja a dokumentum – láttuk sebeit (...), amelyek továbbra is véreznek sok testvérünk testében, a mi hibáink miatt is.

Az Úrra tekintve nem fogunk eltávolodni a történelem tragédiáitól. Ehelyett engedjük, hogy megnyissa szemünket a körülöttünk élők szenvedéseire, hogy meglássuk például a háborúban szenvedő gyermekek, a síró anyák fájdalmát, sok fiatal összetört álmát, a menekültek viszontagságait, a klímaváltozás és a társadalmi igazságtalanság áldozatainak arcát.” (2.)

A szinódus – emlékeztetve a folyamatos háborúzásokra – csatlakozik Ferenc pápához, aki „ismételten a békére szólít fel, elítélve az erőszak, a gyűlölet és a bosszú logikáját” (2.). A szinódusi út kifejezetten ökumenikus, „a keresztények teljes és látható egységére” irányul. A szinódus „a II. Vatikáni Zsinat befogadásának

együtt egy jobb világot építsen” (41.).

A dokumentum második része (49–77.) azzal a felismeréssel kezdődik, hogy „olyan Egyházra van szükség, amely képes a kapcsolatok ápolására: kapcsolat az Úrral, a férfiak és nők között, a családban, a helyi közösségben, a különféle társadalmi csoportok és vallások között, illetve kapcsolat magával a Földdel” (50.).

Ugyanakkor a szinódus elismeri, hogy egyesek „továbbra is fájdalmasan élték meg, hogy családi helyzetük, identitásuk vagy szexualitásuk miatt elítélik és kirekesztik őket” (50.). „Ahhoz, hogy szinodális egyház legyünk, meg kell nyitnunk magunkat egy valódi kapcsolati megterés felé, amely minden egyes ember prioritásait újrendezi.

Újra meg kell tanulnunk az evangéliumból, hogy a kapcsolatokra való odafigyelés nem csupán stratégiája vagy eszköze a nagyobb szervezeti

akkor a szinodalitás szervezeti hasznosságra redukálódik” (44.).

Ezért a dokumentum megjegyzi: „alázattal gyakorolva a szinodális működés lehetővé teszi az Egyház számára, hogy prófétai hang legyen a mai világban”.

A dokumentum harmadik részében (79–108.) a szinódus a következő megállapítást teszi: „az imában és a párbeszédben felismertük, hogy az egyházi megkülönböztetés, a döntéshozatali folyamatok, az elszámoltathatóság melletti elköteleződés és a döntéseink értékelése olyan gyakorlatok, amelyek válaszok Isten Igéjére, amely megmutatja nekünk a misszió útjait” (79.). Majd így folytatja: „Ez a három gyakorlat szorosan összefonódik egymással. A döntéshozatali folyamatoknak egyházi megkülönböztetésre van szükségük. Ehhez szükség van egymásnak a bizalom légkörében történő meghallgatására.

a tény, hogy Jézus tanítványaiként együtt járunk, különböző karizmáinkkal és szolgálatainkkal, miközben részt veszünk az egyházak közötti ajándékok cseréjében, hatékony jele Isten Krisztusban való szeretetének és irgalmának.” (120.) „Az egyházak közötti kapcsolat vezérlő elve a közösség perspektívája, amely az ajándékok megosztásán keresztül valósul meg.” (124.) Erre alapozva a dokumentum részletesen kifejti a püspöki konferenciáknak és egyházi közgyűléseknek az „egység kötelékéi” jellegét (124–129). Különösen jelentős a „Róma püspökének szolgálatáról” (130–139.) szóló gondolatmenet. A szinódus a nagyobb együttműködés és a meghallgatás előmozdítása érdekében arra buzdítja a dikasztériumokat, hogy a fontosabb, normatív erejű dokumentumok közzététele előtt kezdeményezzenek konzultációt a püspöki konferenciákkal és a sui iuris keleti egyházakkal” (135.).

„Isten szent népének megfelelő képzésre van szüksége, hogy tanúságot tehessen az evangélium örömről, és növekedhessen a szinodalitás gyakorlatában.” Növekedésre van szükség mindenekelőtt Isten fiainak és leányainak szabadságában, Jézus Krisztus követésében, amelyet imádságban kell keresni és a szegényekben felismerni – erősíti meg a dokumentum az ötödik rész elején (140–151.).

„A szinódusi folyamat során az egyik legerőteljesebben felmerült kérdés az, hogy a keresztény közösség által nyújtott képzés szerves és folyamatos legyen.” (143.) Ebben a tekintetben is sürgős szükségét látjuk „a különféle hivatások közötti ajándékok cseréjének (közösség), mely a felismert szolgálatra irányul (küldetés) a társfelelősség szellemében való részvétel és nevelés által (résztétel)” (147.).

„Egy másik nagy jelentőségű terület a védelem kultúrájának előmozdítása az Egyházban, amely a közösségeket egyre biztonságosabbá teszi a kiskorúak és a kiszolgáltatott személyek számára.” (150.)

Végezetül „az Egyház társadalmi tanításának részeit, mint például a béke és az igazságosság, a közös otthonunkról való gondoskodás, valamint a kultúrák és vallások közötti párbeszéd, szintén szélesebb körben kell megosztani Isten népe körében” (151.).

„A szinódusi folyamatot újra átélve tudatára ébredtünk annak, hogy az üdvösség üzenete, amelyet befogadnunk és hirdetniünk kell, erendően kapcsolati jellegű” – áll a dokumentum utolsó előtti bekezdésében. „Együtt éljük meg, és együtt teszünk tanúságot róla. A történelem tragikusan tárul elénk, amelyet háborúk, hatalmi rivalizálás, igazságtalanságok és visszaélések sorozatai jellemeznek. Tudjuk azonban, hogy a Lélek minden ember szívébe elhelyezte a hiteles kapcsolatokat és az igazi kötelékek iránti vágyat. Maga a teremtés az egységről és az osztozásról, a sokféleségről és az élet különféle módon összekapcsolódó formáiról beszél.” (154.)

A szöveg egy imával zárul, amely a szinódus eredményeit Szűz Máriára bízta. „Tanítsd meg minket arra, hogy tanítványok és misszionáriusok együtt szinodális egyház lehessünk.” (155.)

**Fordította: Kalmár Petra
Forrás: Duna-parti Iskola/
Vatican News
Fotó: Vatican Media**



hiteles képviselője, amely elmélyíti annak inspirációját, és újjáéleszti prófétai erejét a mai világ számára” (5.). A dokumentum őszintén vall a nehézségekről is: „Nem tagadhatjuk, hogy szembesültünk a fáradtsággal, a változásokkal szembeni ellenállással és azzal a kísértéssel, hogy saját elképzeléseinket hagyjuk érvényesülni az evangéliumra való figyelem és a megkülönböztetés gyakorlása helyett.” (6.)

A dokumentum első fejezete foglalkozik többek között „Az Egyházban mint Isten népében megvalósuló egység szentségével” (15–20.) és „Isten népének szentségi gyökereivel” (21–27.).

Az elmúlt évek tapasztalatai révén a szinodalitás és a szinódus fogalmak jelentése érthetőbbé vált, és ennek köszönhetően az általuk képviselték élénken megtapasztalhatók lettek. E folyamat során az emberek mélyebben kapcsolódtak ahhoz a vágyhoz, hogy az Egyház közelebb legyen hozzájuk, és még inkább a kapcsolatiság egyháza legyen – egy olyan egyház, amely Isten otthona és családja.

„Egyszerűen és tömören fogalmazva, a szinodalitás a lelki megújulás és a strukturális reform útja, amely lehetővé teszi az Egyház számára, hogy részvételi és missziós jellegében előrelépjen, hogy egy úton járjon minden férfival és nővel, Krisztus fényét sugározva.” (28.) Felismerve, hogy az Egyház egysége nem jelent egyformaságot, „a kontextusok, kultúrák és különbözőségek, valamint a köztük lévő kapcsolatok megbecsülése kulcsfontosságú ahhoz, hogy missziós szinodális egyházként növekedjünk” (40.). A más vallási hagyományokkal való kapcsolatok újjáélesztésével pedig az Egyház arra törekszik, hogy „velük

hatékonyan. A kapcsolat az az eszköz, amelyen keresztül az Atya kinyilatkoztatta magát Jézusban és a Lélekben.” (50.)

A záródokumentum a továbbiakban elismeri „a szinódusra a különféle régiókból és kontinensekről érkezett, laikus és megszentelt életet élő nők által széles körben kifejezett fájdalmakat”, amelyek „megmutatják, hogy milyen gyakran nem sikerül megfelelni e fenti vízióknak” (52.).

A dokumentum kiter arra is, hogy a legradikálisabb és legdrámaibb elutasítás magának az emberi életnek az elutasítása, „ami a meg nem született gyermekek, valamint az idősek elutasításához vezet” (54.).

A „karizmák, hivatások és missziós szolgálatok” (57–67.) állnak a dokumentum középpontjában, amely különösen a laikus férfiaknak és nőknek az Egyházban való nagyobb részvételére összpontosít. A felszenteltségből fakadó felelősségnek „a harmónia szolgálatában kell állnia” (68.), a püspök szolgálatát pedig a Szentlélek ajándékainak „megkülönböztetésére és egységbe hozására” irányul (69–71.).

A püspöki szolgálatról értekezve a dokumentum megjegyzi, hogy „a címzetes püspökök esetében ma a püspök és a helyi egyház közötti lényegi kapcsolat nem jelenik meg világosan, amint az látható például a pápai képviselők és a Római Kúria szolgálatot teljesítők esetében” (70.).

Egy szinodális egyházban a papok és a diakónusok a püspökökkel együtt valószínűleg meg a „felszentelt szolgálatok közötti együttműködést” (74.). A szinodális lelkeség megtapasztalása tehát kiemelkedő fontosságú, mert ha „hiányzik a lelki mélység mind személyes, mind közösségi szinten,

A bizalomnak kölcsönösnek kell lennie: a döntéshozóknak képesnek kell lenniük arra, hogy bízzanak Isten népében és meghallgassák azt, és Isten népének is képesnek kell lennie arra, hogy bízzon a tekintélyszemélyekben.” (80.)

Az egyházi megkülönböztetés gyakorlata nem szervezeti technika: sokkal inkább élő hitben gyökerező lelkigyakorlat, ami „soha nem csupán személyes vagy csoportos álláspont megfogalmazása vagy az eltérő egyéni vélemények összegzése”. (82.)

A döntési folyamat felépítése (87–94.), az átláthatóság, elszámoltathatóság és értékelés (95–102.), valamint a szinodalitás és a résztvevői csoportok (103–108.) a dokumentumban szereplő javaslatok központi témái. Mindezek a szinódus tapasztalataiból származnak.

A záródokumentum negyedik részének (109–139.) lényege már az első bekezdésben megfogalmazódik: „Egy olyan időszakban, amikor nagy változások zajlanak azokon a helyeken, ahol az Egyház gyökeret vert és zárandokol, az ajándékok cseréjének és a bennünket összekötő kötelékek hálózatának új formáit kell ápolnunk. Ebben támogat bennünket a püspökök szolgálatát, akik közösségben vannak egymással és Róma püspökével.” (109.) A „szilárdan gyökerező, mégis zárandokúton lévő” (110–119.) kifejezés emlékeztet arra, hogy „az Egyház nem érthető meg a gyökereitől függetlenül, amely egy meghatározott területen, térben és időben van, ahol az Istennel való találkozás közös tapasztalata történik” (110.).

A dokumentumnak ez a része kellő figyelmet szentel a népességmozgás (112.) és a digitális kultúra terjedése (113.) jelenségeinek is. „Az

HÍREK KÉPEKBEN



• **Különleges élményekben lehetett részük** azoknak az édesanyáknak és fiaiknak, akik október 18. és 20. között beköltöztek a szombathelyi Martineum Felnőttképző Akadémiára. Édesanyák és kamasz gyermekeik egy kicsit kizökkenve a hétköznapi rohanásból kizárólag egymásra tudtak figyelni, minőségi időt tölthettek együtt.

• **Második alkalommal** szervezték meg Pannonhalmán a Bencés Öregdiák Önkéntes Napot (BÖDÖN), ezúttal október 18. és 20. között. Az egykori diákok a bencés jelmondat (Ora et labora – Imádkozzál és dolgozzál) jegyében a Pannonhalmi Főapátság arborétumát és gyógynövénykertjét szépítették. A csaknem húszfős csapathoz egykori pannonthalmi diákként Hortobágyi T. Cirill főapát is csatlakozott.



• **Október 25–27-én** második alkalommal rendezték meg Budapesten az „Élesztő – Életre hívunk!” városmissziót, amelynek bázisa a Villányi úton található schönstatti közösségi ház volt. Több ifjúsági közösség mintegy negyven fiatalja indult neki a városnak, hogy elvigyék az örömhírt az embereknek.

Kilenc nyelven lehet gyónni a pesti ferenceseknek



A pesti belvárosi ferences templomban lehetőség nyílik az idegen nyelvű gyónásra; a nagy világnyelvek mellett már akár szlovákul vagy koreaiul beszélő hívek is elvégezhetik szentgyónásukat.

A Ferenciek terén álló Alkantarai Szent Péter-templomban a rendszeresen gyóntató papok közül sokan beszélnek idegen nyelveket; emellett a magyarul nem tudó külföldi vagy éppen magyarországi nemzetiségekhez tartozó hívek számára hetente-kéthetente rendszeres lehetőséget kínálnak szentgyónásuk elvégzésére. Idén a lehetőségek köre szlovák és spanyol nyelvű gyóntatással bővült.

Az idegen nyelvű szentgyónás időszávjairól az alábbi táblázat nyújt tájékoztatást. Baráti társaságban, lelkeségi mozgalomban, egyházközségben vagy éppen a környezetünkben tartózkodó külföldiek, nemzetiségi csoportokhoz tartozók között missziós lehetőség, hogy bátorítsuk őket, illetve felhívjuk figyelmüket, hogy anyanyelvükön vagy – amennyiben az nem érhető el – a nagy világnyelveken is rendszeresen elvégezhetik szentgyónásukat.

Forrás: Belvárosi Ferences Templomigazgatóság
Fotó: Merényi Zita

Segítsük a pakisztáni szegény gyerekeket!

A Fokoláre Mozgalom „100 forintos” akciója

A Fokoláre Mozgalom által fenntartott, Pakisztánban működő szociális központban gondozott keresztény és kaszton kívüli hindu gyerekek taníttatására nyolcadik éve szerveznek gyűjtést hazánkban. A 2025–2026-os tanévre szóló „100 forintos akció” 2025. március végéig tart.

Pakisztánban több mint harminc éve működik egy szociális központ, ahol keresztény, kaszton kívüli hindu és muszlim családok iskolás és iskolára készülő gyermekeivel foglalkoznak a Fokoláre Mozgalom ottani tagjai. Ezek a gyerekek mélyszegénységben élnek, és esélyük sincs a tanulásra, ami pedig az egyetlen kiút egy emberségesebb élethez.

A magyar Fokoláre közösség nyolcadik éve rendez gyűjtést, hogy reményt adjon a legszegényebbeknek. Ez a „100 forintos akció” az emberi kapcsolatok egész hálóját hozta létre. Évről évre felkeresnek magánszemélyeket, családokat, közösségeket, plébániákat, hogy hírt adjanak erről az iskoláztatási támogatási projektről. A 2025–2026-os tanévre már megkezdődött a gyűjtés, ami 2025. március végéig tart, hiszen Pakisztánban a tanév mindig április 1-jén kezdődik. Egy gyermek iskoláztatása és ellátása egy teljes tanévre 75 ezer forint. A nem iskolás korúak ellátása ennek körülbelül a felébe kerül.

Az akció szervezői, Téglásy Klára és Tóth Judit megosztott néhány hírt, amit az elmúlt hónapokban kaptak Pakisztánból, az ottani szociális központ vezetőjétől, Juliától: Megrendezték a Fokoláre Mozgalom Genfest világtalálkozójának helyi eseményét – hasonlóan, mint Esztergomban. Ezen a találkozón a szociális központ is részt vett, és bemutatkozása nagyon jól sikerült. A gyerekek elmesélték a tapasztalataikat, elmondták, hogy mi az, amit a központtól kapnak. Táncoltak is. De a lényeg, hogy képesek voltak mesélni az életükről, és



egy nyolcszáz fős nézőközönség előtt megmutatni a képességeiket. Egy muszlim résztvevőt, aki bíró, nagyon meghatotta a tanúságtételük. Megérkezett a monszun, de nem okozott anynyi kárt, mint az elmúlt években, így el tudtak menni a gyerekekkel egy olyan parkba, ahol dinoszauruszok makettjei vannak kiállítva, és játszani lehet velük. Meglátogatták a nemzeti múzeumot is, ahol az igazgató személyesen fogadta a gyerekeket és láthatóan örült nekik, megérintette őt a csoport tagjainak viselkedése.

Christofer, a szociális központ önkéntes munkatársa feladatot adott a nagyobbaknak, akik összegyűjtötték az elmúlt tanévról megmaradt, jó állapotban lévő könyveket, és olcsón eladták azoknak a gyerekeknek, akiknek szükségük volt azokra. Emellett lefestettek néhány padot, mert már eléggé rossz állapotban voltak. Ezzel maguknak is jót tettek, hiszen valami olyat csináltak, ami hosszú távon hasznos a társaiknak.

A szociális központ vezetője rövid beszámolója végén örömmel írta, hogy megkapták az összes pénzt, amit Magyarországon gyűjtöttek, és hálásan köszöni az adományokat.

További információk: www.fokolare.hu
Az Új Város Alapítvány számlaszáma, ahová köszönettel várják a támogatásokat: CIB Bank, 11103004-18041930-10000001

A közlemény rovatban kérjük feltüntetni: Pakisztán.

Forrás és fotó: Fokoláre Mozgalom

MULTILINGUAL CONFESSION

INNER-CITY CHURCH OF THE FRANCISCANS
BUDAPEST 1053 FERENCIEK TERE 9.

	ENGLISH	THU	6 PM – 8 PM	Rev. B. Kollmann P. Andrew CLI
	FRENCH	1st, 3rd THU	6 PM – 8 PM	Rev. Tamás Papp
	GERMAN	THU	6 PM – 8 PM	Rev. B. Kollmann
	ITALIAN	THU	6 PM – 8 PM	P. Andrew CLI
	KOREAN	THU	6 PM – 8 PM	P. Andrew CLI
	POLISH	WED	6 PM – 8 PM	Polish Parish
	SLOVAKIAN	TUE	4 PM – 7 PM	P. Cirill OFM
	CROATIAN	MON FRI	4 PM – 7 PM 5 PM – 7 PM	P. Vencel OFM P. Gellért O. Praem
	SPANISH	WED	6 PM – 8 PM	Rev. José Daniel Dallos
	RUSSIAN	MON TUE	4 PM – 7 PM 4 PM – 7 PM	P. Vencel OFM P. Cirill OFM
	UKRAINIAN	MON TUE	4 PM – 7 PM 4 PM – 7 PM	P. Vencel OFM P. Cirill OFM

Every weekday at 9 AM, Mass is celebrated in **Latin**.
From Monday to Friday, we provide the opportunity for **Eucharistic adoration** between 8 PM and 10 PM.